NA VOLITVAH BOMO UTRDILI NAŠO DEMOKRATIČNO DELOVNO SKUPNOST

Poštnina plačana v gotovini

GLASILO LJUBLJANSKIH ŠTUDENTOV

Cena 10 din

tribuna

Leto III. | Ljubljana, 13. novembra 1953 | Štev. 15

Teze za diskusijo na III. letni skupščini

I. POLITIČNO ORGANIZACIJSKA KOMISIJA

1. Dolžnost študentov pri sodelovanju v javnosti:

a) Sodelovanje v množičnih organizacijah in zborih volivcev, aktivno sodelovanje pri reševanju kulturnih, splošno družbenih in komunalnih zadev;

b) Seznanjanje javnosti s problemi Univerze in Visokih šol (gradnja inštitutov, proračuni visokih šol, socialni in zdravstveni problemi študentov itd.).

2. Borba za lik socialističnega intelektualca:

a) Zaostritev kriterija člana ZŠJ in študenta;

b) Zaostritev borbe proti vsem negativnim pojavom, posebno odločno na humanističnih fakultetah;

c) Dviganje nacionalnega ponosa in boj proti servilnosti nasproti tujcem.

3. Dolžnosti združenj kot osnovnih organizacij:

a) Utrditev združenj kot osnovnih organizacij; vloga letnikov;

b) Krepitev odgovornosti funkcionarjev volivcem;

c) Poglobljeno delo v strokovnih in ideoloških klubih;

d) Pobijanje apolitičnosti, posebno na tehniki in medicini;

c) Redno izpolnjevanje organizacijskih obveznosti, izvrševanje sklepov, članarina.

4. Vloga klubov pri preobrazbi našega podeželja:

a) Zbliževanje študentske mladine s kmečko in delavsko ter ostalim prebivalstvom;

b) Sodelovanje klubov v ljudskih univerzah, predavanjih in splošnih problemih podeželja.

5. Kulturno prosvetna dejavnost ZŠJ:

Rednejše organiziranje kulturnih prireditev, razstav itd.;

6. Tisk:

a) Borba za dvig števila naročnikov ter odstranitev stalnih tehničnih težav v zvezi s tiskom;

b) Odnos združenj do Tribune;

c) Obravnavanje študentskih problemov v našem glasilu;

d) Poseganje Tribune v občedružbene probleme;

e) Zapostavljanje mladinskega in študentskega tiska;

f) Borba proti »šund« literaturi;

g) Izdajanje publikacij in znanstvenih del študentov;

h) Izdaja brošure o študentskih problemih;

i) Izdajanje biltena o naših problemih v tujih jezikih.

7. Fizkulturna dejavnost ZŠJ:

a) Sprovajanje pisma CK o problemih v fizkulturi;

b) Fizkulturna dejavnost v okviru domov in fakultet;

c) Tekmovanja za naslov prvaka Univerze in fakultet v vseh športnih panogah;

d) Borba za ustanovitev Fizkulturne visoke šole v Ljubljani.

8. Družabno življenje študentov:

a) Ustvarjanje močnih fakultetnih kolektivov z zabavami in izleti;

b) Ustanovitev potovalnega oddelka pri UO ZŠJ, ki bi skrbel za izlete in študentski turizem sploh;

c) Poživitev Počitniške zveze in ureditev njenih voznih olajšav; poživitev Zveze tabornikov Slovenije.

9. Mednarodna dejavnost:

a) Povezava z naprednimi študentskimi gibanji v svetu;

b) Vstopanje v mednarodne fakultetne organizacije;

c) Organizacija poletnega mednarodnega tabora s seminarjem.

10. Organizacijska struktura naše organizacije:

a) Univerzitetni odbor: predsedstvo in člani;

b) Univerzitetni plenum: UO, predsedniki združenj, klubov in društev;

c) Odbori: kulturni, športni, socialno ekonomski, mednarodni, odbor za klube, tajništvo, Tribuna.

11. Materialni pogoji organizacije:

a) Zagotovitev rednega proračuna;

b) Zagotovitev prostorov za organizacijo in za kulturno ter športno dejavnost.

II. STROKOVNA KOMISIJA:

1. Napake fakultetnih učnih programov:

a) Prenatrpanost;

b) Ponavljanje istih poglavij;

c) dolžina študija in absolventski problem;

d) Preobremenjenost študentov s predavanji in vajami (56 ur ali več).

2. Izpitni režimi:

a) Borba za svobodne izpitne roke;

b) Odprava nenormalnih pogojev za vpis v višje letnike.

3. Materialni pogoji:

a) Pomanjkanje učbenikov in skript;

b) Nedostopnost nekaterih laboratorijev za študente;

c) Pomanjkanje laboratorijev in sredstev v njih;

d) Pomanjkanje proračunskih sredstev za poslovanje laboratorijev in inštitutov;

e) pomanjkanje asistentov in njih vloga pri pomoči slušateljem;

f) Svobodni vpis in kapaciteta učilnic oz. laboratorijev;

g) Formiranje zadruge za nabavo študijskih pripomočkov;

h) Vprašanje odkupovanja diplomskih nalog s strani profesorjev;

i) Strokovne ekskurzije so stvar dekanatov — (nabava finančnih sredstev), ne pa politične organizacije, zato borba za povečanje proračunov.

4. Povezovanje znanosti s prakso:

a) Vprašanje praks in njih nagrajevanje;

b) Borba za izmenjavo praks s podjetji v inozemstvu;

c) Pomoč organizacije praktikantom pri odhodu v inozemstvo;

d) Obveznost praks na fakultetah, kjer tega ni;

e) Povezovanje fakultetnih organizacij z ustreznimi strokovnimi društvi;

f) Pravica starejših študentov do udeležbe na javnih natečajih.

5. Fakultetni štatuti:

a) Zahteva po stabilnosti fakultetnih štatutov;

b) Borba proti samovoljnemu tolmačenju fakultetnih štatutov;

c) Večje in odločnejše sodelovanje študentov pri reševanju študijskih problemov s fakultetnimi organi.

6. Akademski naslovi:

a) Ureditev pridobivanja akademskega naslova za humanistične fakultete.

7. Odnos študentske organizacije do študijskih obveznosti:

a) Študij je temeljna dolžnost člana ZŠJ, zaostritev kriterija članstva na tej osnovi;

b) Delo ZŠJ v vzpodbujanju študentov k znanstvenemu delu;

c) Formiranje tiskovnih odborov in zadrug na fakultetah za izdajanje skript.

Nadalj. na 2. str.

Pred III. letno skupščino

13. in 14. novembra bo univerzitetna skupščina ZŠJ, lahko bi jo upravičeno imenovali kongres slovenskih študentov. Dolžni smo, da se najresneje pripravimo na ta važni dogodek za našo organizacijo, da bo vsak delegat z vsemi močmi sodeloval pri reševanju naših problemov.

Skupščina ne bo imela poudarka na slavnostnih referatih, pač pa bo izrazito delovna. Čas slavnostnih govorov, preživelih fraz in proslulega aktivističnega diskutiranja je za nami in si ga ne želimo več. Ob priliki, ko se zberejo zastopniki študentov, naj bi delo tako, kot pristoji bodočemu inteligentu. Resnost, preudarnost, čut odgovornosti in vroča želja za rešitev študentskih problemov naj vodijo naše delegate.

ZŠJ je dosegla tak nivo, da upravičeno nosi naslov študentska organizacija. Mesto naše Zveze na visokih šolah je jasno opredeljeno: politično vzgojno delo med članstvom, ter uveljavljanje v javnosti in borba za rešitev strokovnih in socialnih problemov študentov so osnovne točke našega dela. V tem smislu naj poteka delo naše skupščine.

Delo v komisijah, ki ga letos uvajamo na univerzitetno skupščino, ni novo v drugih organizacijah, ter nam njihova izkustva v tem načinu dela lahko ogromno koristijo. Komisije naše skupščine obsegajo politično, strokovno in socialno ekonomsko problematiko, torej vse bistveno, kar obeležuje našo organizacijo.

V naši organizaciji se ponekod javlja nezdrava tendenca ozke strokovnosti in reševanja socialno ekonomskih problemov, pri tem pa zanemarjanje politične problematike. Težko je reči ali je tak pojav zdrav, čeprav so strokovni in socialni problemi družbeni, torej politični. Mnenja sem, da se javlja v tem pogledu »sindikalistična« tendenca katero je treba zavreti. Problem študentov je nujno potrebno reševati, pri tem pa ne smemo puščati ob strani politično vzgojne dejavnosti. Ta tendenca je občutna na TVŠ in se je pokazala ob skupščinah nekaterih združenj. Resno se moramo zavedati, da je ZŠJ predvsem politična organizacija in skupščina naj se razvija v tej smeri. Reševanje strokovnih in socialnih problemov, vendar s politično perspektivo, upoštevajoč družbene probleme skupnosti, je edino pravilno. Ozka usmerjenost pa nas prav lahko zavede v to, da naša združenja preidejo iz predvsem političnih organizacij v strokovna društva. Teh misli ne gre jemati v tem smislu, da bočemo povrnitev v staro — ozko politično sestankovanje z obravnavanjem raznih tem in političnih pregledov, pač pa kot nujen opomin, da ne zaidemo v drugo skrajnost.

Naloge naše skupščine so ogromne in težiti moramo, da jih izvršimo. Današnja dejavnost Zveze je široka, potreba po analizi nujna in rešitev raznih problemov dokaj pereča.

Dolžnost naših delegatov je, da se na skupščino čim temeljiteje pripravijo, da o vseh problemih ZŠJ razmišljajo in pridejo s konkretnimi predlogi, argumentiranimi — čim bolj podprtimi, da bodo rezultati skupščine čim boljši.

Resolucija, ki jo bo naša skupščina sprejela o vseh perečih vprašanjih naših dnevov, bo morala biti borben program za tekoče študijsko leto.

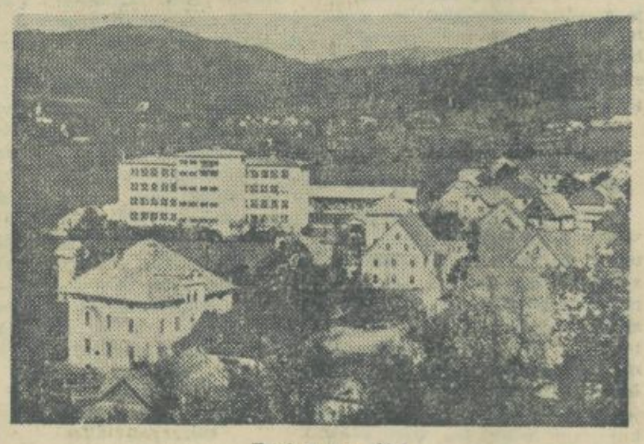
Vzorno delo študentskega kluba v Žireh

Redko slišiš od starejših iskreno pohvalo o delu študentov. Rajši poščejo vse mogoče napake in nepravilnosti, čeprav te ne prerastejo pozitivnega dela študentov. V Žireh pa je vendar tako. V vseh vejah žirovskega kulturnega in političnega, pa celo gospodarskega življenja najdeš sledi študentov.

Predsednik SKUD »Oton Zupančič« pravi: »Nisem verjel, da bodo tako resno posegli v vse veje našega življenja. Danes si pravega dela brez njih ne moremo zamišljati. Niti ne verjamem, da drugje delajo tako. Študentski klub, ki ga vodi Jan Rado, je združil v svoje vrste vso šolsko, delavsko in kmečko mladino, ki je voljna delati. Študentje komaj čakajo, da pridejo med počitnicami domov. Njihove počitnice niso nič drugega kot delo — zares navdušeno delo, ki naj koristi domačemu kraju.«

Med minulimi počitnicami so naštudirali z vso mladino »Dragi Ruth«. Večina Žirovčanov trdi, da je bila njihova Miram boljša kot v Mestnem gledališču v Ljubljani. Igralci še kar sprašujejo, kdaj bodo zopet igrali ... Redko naletiš na tako iskreno delovno navdušenje! Njihov režiser je sam Jan, ostalo delo (scenarij, kulise) so tudi opravili sami. Med semestralnimi počitnicami hočejo zopet nekaj igrati, a se še niso odločili, kaj.

Za desetletnico osvoboditve Žirov so Žirovčani organizirali »Žirovski teden«. V njem ima študentski klub važno vlogo. Ob tej priložnosti so izdali slavnostno številko svojega »Gledališkega lista«, ki ga urejuje Jan Rado. V NOB je padlo 8 mladih borcev aktivistov, ki so jim postavili v gimnaziji spominsko ploščo: naj se dijaki zavedajo, kako velike žrtve so dali za svobodo njihovi vrstniki. Tako so študentje aktivno udeleženi pri proslavi občinskega ljudskega praznika Žirov — 23. oktobra.

Pogled na Žiri

Naša samouprava peša

Ali smo v zadnjem letu utrdili samoupravljanje v domovih in menzah? Kje so glavne pomanjkljivosti? Kakšne bodo posledice?

Samoupravljanje v študentskih domovih in menzah je sedaj približno dve leti staro in po dveletnih izkušnjah že lahko govorimo o uspehih in neuspehih našega gospodarstva v domovih in še posebej o tem, do kakšne mere nam je uspelo v teh dveh letih samoupravljanje v domovih razviti in utrditi.

Vkljub vsem velikim naporom, ki jih ne moremo zanikati, moramo vendarle ugotoviti, da je naše samoupravljanje v domovih obtičalo skoraj na svoji začetni, tako rekoč izhodiščni točki in v zadnjem času ni napravilo praktično nobenega razvoja. V domovih so osnovani upravni odbori in študentski sveti, za katere nimamo nobenih dokazov, da bi bili svojo nalogo izvedli do konca. Drži edinole eno: domove danes vodijo v glavnem le študenti sami, razen morda Doma Ivana Mojzerja, kjer upravni odbor ne izvršuje svojih dolžnosti in ga Univerzitetni odbor in Kuratorij ne kličeta na zagovor.

Ena izmed značilnosti sedanjih upravnih odborov je močno razvit familiaren odnos med upravniki in študentskimi zastopniki v teh odborih, kar ima za posledico, da neupravičeno popuščajo upravniki študentom ali pa študenti upravnikom. To je pač odvisno od tega, za kakšno vprašanje gre in o katerem izmed naših domov je debata. Zaradi tega bo treba v upravne odbore ponovno volit nove ljudi, čeprav bo to deloma neugodno, ker novi člani upravnih odborov ne bodo tako temeljito seznanjeni z gospodarsko problematiko doma oz.roma menze.

Študentski sveti v domovih in menzah imajo še prav posebno nalogo, da poleg političnega vodstva vodijo tudi celotno ekonomiko v domovih in menzah. Tukaj je bila v preteklem letu napravljena osnovna napaka — razen morda na Študentskem naselju, kjer je bil študent. svet pogosto iniciator in kontrolor. Domovi so se že nekajkrat pokazali kot naša osnovna udarna sila, ki je skoraj vedno mnogo enotneje nastopila kot druga združenja in običajno so ravno domovi tvorili jedro v naših političnih akcijah v mestu. Delu v domovih je Univerzitetni odbor posvečal odločno premalo pažnje. V študentske svete bi morali voliti naše najboljše ljudi, kar jih sploh imamo med stanovalci domov.

Študentski sveti v preteklem letu skoraj niso delali na političnem področju in danes ne moremo govoriti niti o družabnem življenju v domovih, čeprav pričakovali, da bo omogočilo živahnejše družabno življenje v domovih.

Študentski sveti so tako zanemarjali svojo politično vlogo v domovih, da so celo nekatere uspešne politične akcije pustili zaspati. Tako je študentski svet Akademskega kolegija dovolil, da je skoraj prenehal vsak stik s terenom, čeprav so bili odnosi med študenti in terenom zelo dobri po naši akciji za volitve delegatov Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Zanimivo je tudi, da **v naših menzah in domovih študentski sveti skoraj niso imeli nobenega vpliva na delo upravnih odborov in da je tudi sodelovanje med obojimi odbori v okviru enega doma al menze bilo malenkostno. V večini primerov študentski sveti sploh niso kontrolirali dela upravnih odborov niti dela študentskih zastopnikov v teh odborih.** Ker pa je Univerzitetni odbor te odbore vse premalo seznanjal z našo splošno ekonomsko problematiko v domovih in menzah, ni bilo nič čudnega, ako je prišlo do lokalističnih tendenc, ko so posamezni odbori skušali prisvojiti sebi več ali boljše. (Stevilna trenja okrog razdeljevanja subvencij in govorice, ki so jih člani teh odborov širili, nasprotja in nesoglasja med upravniki.)

Premajhna kontrola in nezanimanje študentskih svetov sta privedli do tega, da so se razvili v upravnih odborih popolnoma familiarni odnosi in so se začele krepiti birokratske tendence, ki smo jih komaj nedavno tega podrli. To je postavilo v ospredje problem upravljanja in oblasti, zapostavilo pa je skrb za posamezne stanovalce, kar je ena izmed glavnih nalog naših domov, saj stalno poudarjamo njihov socialni značaj.

Vse gornje mora nujno imeti za posledico, da upravni odbori ne bedijo več nad proračuni s tako skrbnostjo, kakor je to bil primer v začetku našega samoupravljanja, in vse prerado popuščajo tendencam gospodarjenja z varnostnim faktorjem. Ali je slika res tako temna, bi morali ugotoviti študentski sveti in predvsem Kuratorij. (Do sedaj v domovih ni bilo še nobene finančne kontrole!)

Vkljub temu, da se vsi naši obrati borijo z enakimi težavami, ki so poleg tega vse enakega izvora, pa med upravnimi odbori posameznih domov ni bilo skoraj nikakršnega sodelovanja. Ekonomski odbor, ki pri Univerzitetnem odboru ureja in vodi vsa ta vprašanja, je popolnoma neupravičeno spregledal nujnost tega sodelovanja in ni posredoval. Slabo sodelovanje tega odbora s Kuratorijem je le podpiralo zaspane težnje večine odborov po domovih in menzah.

Prav bi bilo, ako bi univerzitetna skupščina o vsem tem rekla svojo besedo; težko je namreč trditi, da bi ob vestnem delu in vsestranskih naporih vseeno morali v naših menzah dvigniti ceno hrani zaradi individualnega razdeljevanja subvencij. Znižanje stanarine v Akademskem kolegiju to potrjuje.

Mikoš Boris

Kandidati za nov CO naše Zveze

Univerzitetna skupščina bo morala poleg številnih drugih nalog pretresti tudi kandidate za člane novega Centralnega odbora, ki jih bo naša Univerza predlagala na našem drugem Kongresu, ki bo marca v Skoplju. Naša Univerza je imela do sedaj v Centralnem odboru deset članov, in sicer po tri z vsake visoke šole. Tako so bili člani Centralnega odbora z Medicinske visoke šole KRANJC Stanka, MLAKAR Milan, SCUka Zorko, s Tehniške visoke šole MIKOŠ Boris, VICAR Franc in RODE Vitja, z Univerze pa SAKSIDA Stane, MIKUŽ Vlado in LIPUŽIČ Boris. Na eni izmed svojih zadnjih sej je Centralni odbor namesto tov. Ščuke Zorka, ki je diplomiral in zapustil naše vrste, kooptiral za člana tov. Hinka URBANCA, dosedanjega predsednika Univerzitetnega odbora Zveze na naši Univerzi.

Kakor smo izvedeli, pripravlja univerzitetni odbor predlog, da bi na mesto teh tovarišev, ki ne delajo več v naši organizaciji ali pa bodo s tem delom v kratkem prenehali, kandidirali za nove člane Centralnega odbora tovariše, ki so se v zadnjih dveh letih posebno izkazali v delu naše organizacije. Tako omenjajo Janeza Šinkovca, Draga Lipiča, Pavleta Segulo in še nekatere.

Je samo še neka nejasnost, o kateri bo verjetno odločila skupščina. Nekateri tovariši namreč predlagajo, naj bi kandidate za nove člane Centralnega odbora določili pozneje na plenarnem zasedanju Univerzitetnega odbora pred samim Kongresom. Tudi drugi predlog ima resne argumente, o katerih bo prav tako treba razmisliti.

Mikoš

Skupščina ekonomistov

Vršila se je dne 6. XI. 1953 na Ekonom. fakulteti v Ljubljani. Na skupščini so po izčrpnem poročilu tov. Pleše obravnavali predvsem študijske probleme, razpravo o nepravilnostih v zvezi z lansko ekskurzijo pa so zaradi stvari, ki so še nerazčiščene odložili na izredno skupščino, ki bo v prihodnjih dneh. Novi predsednik združenja je Rejc Franc (Ice).

Skupščina gradbenikov razveljavljenje

Univerzitetni odbor je razveljavil skupščino ZŠJ — združenja gradbenikov, ki je bila dne 5. XI. 1953. Na skupščini je bilo prisotnih komaj 150 članov organizacije, čeprav jih združenje gradbenikov šteje nad 400. Skupščina sploh ni bila sklepčna ter so volitve ter vsi drugi sklepi združenja ostali neveljavni. Referat predsednika združenja je bil brez vsake politične analize situacije na fakulteti, kar je posebno negativno za eno izmed organizacij, ki je veljala do sedaj za najboljšo. Celotno skupščino pa je povsem razbilo še to, da je sestanek dobil pretiran poudarek na sprejemanju in izključevanju članov. Vse to kaže, da je bila skupščina pripravljena slabo, brez jasne politične in organizacijske perspektive.

Naša skupščina je delovni sestanek študentov!

Teze za diskusijo na III. letni skupščini

(Nadaljevanje s 1. strani)

SOCIALNO-EKONOMSKA KOMISIJA

1. Socialni sestav naših študentov:

a) Socialni sestav je nezadovoljiv, borba za njegovo izboljšanje.

2. Ekonomski stimulansi za študij:

a) otroška doklada ne stimulira študija — ukinitev doklad, uvedba štipendij;

b) Vloga komune pri reševanju socialnih problemov študentov;

c) Diskusija o osnutku uredbe, ki jo je predložil CO ZSJ.

3. Študentska Samopomoč:

a) Večja političnost pri podeljevanju podpor;

b) Orientacija na honorarna dela in inštrukcije;

c) Centralizacija podpiranja in uvedba enotnega kriterija pri podeljevanju podpor zaradi različnih virov, kot so: klubi, Samopomoč, okraji in podjetja.

4. Študentski domovi in menze:

a) Nadaljnje poglabljanje samoupravljanja v domovih in menzah;

b) Vloga študentskih svetov in upravnih odborov;

c) Kontrola ZŠJ nad stanovalci v domovih, poostritev učnih in drugih pogojev za stanovalce;

d) Večje sodelovanje med študenti in profesorji v socialno-ekonomskih problemih;

e) Problem kuratorija, njegova legalizacija in dokončna podreditev Univerzi;

f) Večje reagiranje študentov pri uporabljanju finančnih sredstev za gradnjo domov in menz.

g) Dograditev naselja;

h) Odločen boj proti izpraznitvi kolegija, dokler se ne dogradi naselje;

i) Boj za ureditev centralne menze, s čimer bi se ukinile manjše menze;

j) Boj za izboljšanje hrane.

5. Zdravstvena služba:

a) Diskusija o osnutku uredbe o zdravstveni zaščiti, ki jo je predložil CO ZSJ;

b) Stremeti za organizacijo lastnih okrevališč za bolehne študente;

c) Nujna rešitev stanovanjskega problema, v zvezi s tem higiene prostorov;

d) Večje sodelovanje z WUS zaradi dobivanja zdravil;

e) Večja kontrola zdravstvenih organov nad domovi in predvsem menzami;

d) Obvezni pregledi slušateljev v začetku šolskega leta, s tem v zvezi povezava z MVS.

Teze, ki jih predlaga predsedstvo Univerzitetnega odbora, niso dokončne. Skušali smo v glavnem nakazati probleme, o katerih naj se razvije diskusija v komisijah. Delegati naj se obvezno pripravijo na obravnavanje problemov, predvsem pa z dovolj dokumentiranim in konkretnim materialom.

Predsedstvo UO ZŠJ.

Mariborski študentje so zborovali

Minuli teden so se v prostorih pravne fakultete Univerze v Ljubljani zbrali mariborski in okoliški visokošolci, člani MAK-a. Obisk študentov je bil mnogoštevilen, ker je odbor polagal račune o dosedanjem delu. Tudi razvnetih in navdušenih kritikov ni manjkalo. Vse to je dalo pestremu večeru svojevrstno vzdušje.

Po pozdravu tov. predsednika Vrabla Nika je podal poročilo o delu sekretar kluba tov. Pajmon, ki je bil dokaj jedrnat. Člani so to poročilo v diskusiji, ki je trajala pozno v noč, precej dopolnili. Najaktualnejše je bilo vprašanje o pomoči socialno ogroženim članom. Soglasno je bil sprejet sklep, da se o tem izvede posebna anketa in seznani pristojne forume. Prisotni so poudarili, da je ta klub naletel na veliko razumevanje pri domačem OLO. Vsi revnejši študentje tega okraja so prejeli vsaj minimalne mesečne podpore.

Malokdo morda ve, da tudi Mariborčanov, ki jedo toplo hrano samo enkrat na dan, ni malo. Zlasti v višjih letnikih, kjer študentje ne prejemajo več doklad, so ti primeri dokaj številni. Morda bi se dal ta problem rešiti tudi v mariborskem okraju. Tov. Vrabl je pripomnil, da je MLO Maribor pripravljen pomagati, mi pa se moramo s svojim delom odzvati pozivu ljudske oblasti, kjerkoli bo to potrebno. Sprejet je bil predlog, da bodo najpotrebnejšim izplačali enkratne podpore v višini do 3.000 din.

Zbor je nato nadaljeval debato o organizacijskih vprašanjih. Dosedanji odbor je bil deloma izmenjan in dopolnjen z novimi člani. Ena važnih nalog odbora bo seznaniti javnost z našimi težavami. Sestanki se bodo v bodoče sklicevali vsaj enkrat mesečno ali pa po potrebi, kjer se bodo člani seznanili z delom odbora, posebno vestno bo moral poročati socialni pododbor. Politično izgrajevanje se ne sme zapostavljati, kar naj bi veljalo predvsem za juriste in ekonomiste.

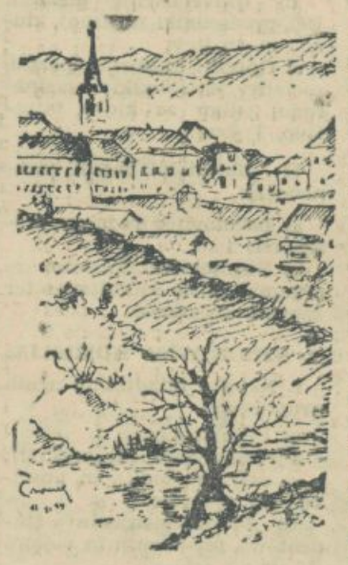
Vse kaže, da je MAK na pravi poti. Začetek je bil vsekakor dober, uspeh pa je odvisen od naše aktivnosti, pripravljenosti za delo in dobre volje.

BELOKRANJCI, TAKO NE PRIDEMO NIKAMOR...

Pred dnevi je bila v prostorih Univerze ob prisotnosti večjega dela članstva druga letna skupščina Kluba belokranjskih študentov, ki je bil ustanovljen v začetku letošnje spomladi. V primeri z drugimi klubi nas je Belokranjcev malo, toda kljub temu smo idejo o ustanovitvi lastnega društva z veseljem sprejeli. Maloštevilnost članov za nas ni bila resna ovira.

Ni treba posebej poudarjati, da je naša glavna naloga uspešen zaključek študija, kasneje pa dela na vseh področjih kulturnega, gospodarskega in političnega življenja. Čeprav so se že v začetku pokazale težave in se prihodnost ni kazala nič preveč rožnata, je bila volja članstva za delo velika, kar se je posebno odrazilo na ustanovni skupščini v diskusiji o namenu kluba, delu in nalogah. Nekateri dobri predlogi so nam odpirali široko perspektivo razvoja kluba in s skupščine smo odšli z zavestjo, da bomo končno tudi mi koristili našim ljudem.

No, od ustanovitve kluba pa do danes, ko je za nami že druga letna skupščina, bo preteklo kmalu 8 mesecev. Že bežen pregled te dobe pa nam pokaže popolnoma drugačno sliko, kot smo jo imeli pred očmi, ko smo klub ustanavljali. Vse navdušenje, ki je takrat vladalo med člani, je že s prvimi težavami splahnelo. Čeprav smo na skupščini precej govorili o ustanovitvi kulturni sekcij in krožkov, ni ostalo že po nekaj dneh od vsega tega nič razen razočaranja tistih ljudi, ki so prevzeli nase odgovornost za uresničitev programa kluba. Opravičila za to nedelavnost članov so bila različna, večina pa se je sklicevala na študij. Po izpitih so prišle počitnice, ko se je večina članov vrnila na svoje domove in

Črnomelj

tako praktično pretrgala vse stike med seboj ter s tem onemogočila delo kluba. Med počitnicami je bil sicer sklican sestanek v Črnomlju, ki pa ni prinesel nič novega. Bili so sicer primeri, ko so posamezni člani ponudili svoje usluge okraju, toda tega pač ne smemo ocenjevati kot uspeh kolektiva. Klub torej ni upravičil svojega obstoja.

Vzroki za neuspeh so različni in jih poskušam na kratko nekaj navesti. Glavni krivec je neresnost in nezainteresiranost članstva ter nerazumevanje vloge kluba, poleg tega pa tudi nesposobnost vodstva. S tem ni rečeno, da članstvo ni sposobno delati, kakor bi se morda kdo od vodečih želel opravičiti; toda premalo smo se potrudili, da bi vsakemu našli ustrezajoče mesto. Kaj smo na pr. storili s tem, če smo nekoga silili, da opravlja delo, za katero nima niti smisla niti volje? Sebi škodo, posamezniku pa smo vzeli voljo do dela.

Že v začetku se je videlo, da kljub navdušenju, ki je vladalo med člani, ne bo šlo tako lahko, kajti že takrat so se pojavile pri odbornikih negativne tendence pritiska na ljudi, posebno pa pri predsedniku, ki so ta način imeli za edino pot v praktično delo. Opozarjam pa, da navedeni vzroki še daleč niso vsi. Bili smo nepovezani med seboj, nismo imeli stika z društvom prijateljev Bele Krajine, še posebno pa ne z našo pokrajino. Tudi za to bi v glavnem nosil odgovornost odbor, ki bi pač lahko videl, da se bomo sami težko znašli.

Zato je bilo na drugi letni skupščini kluba predsednikovo poročilo dokaj skopo. Razen gostov iz društva prijateljev Bele Krajine, ki so sodelovali na skupščini, so diskutanti pretrgano begali od vprašanja k vprašanju in reševali vse samo načelno. Skupščina je imela morda namen, da pretrga dosedanjo prakso, toda to ji ni uspelo. Na splošno lahko rečemo, da je vtis skupščine naravnost porazen. Večina nas želi in zahteva, da tako ne smemo več naprej in da je bolje, če se prej razidemo, kot pa da še dalje slepomišimo in zapravljamo zaupanje rojakov in ostalih, ki so pričakovali kaj več od nas. Če smo enotni v tem, da tako ne smemo več naprej, poiščimo torej možnosti, ki bi nam za naših 50—60 ljudi omogočile delo. Otresimo se suhega kopiranja dela ostalih klubov, saj nikjer ne piše, da moramo delati samo v obliki raznih kulturnih sekcij, če ne gre. Nasprotno bo vrednost naših uspehov, izraženih z raznimi brezkvalitetnimi predstavami, nastopi in plehkimi zabavami, zelo dvomljiva. Morda bi bil dober predlog, da se zaradi maloštevilnosti povežemo s podobno skupino in na ta način z ustreznimi ljudmi omogočimo napredek posameznih sekcij, če se že moramo ukvarjati s tem. Še bolj sprejemljiv je predlog o sodelovanju našega kluba z raznimi ustanovami v Beli Krajini ali izven nje, ki se ukvarjajo s planiranjem njenega bodočega razvoja. Na ta način bi posamezniki že prej pokazali svoje sposobnosti s predlogi in nasveti. Ravno tako bi sodelovali v raznih diskusijah, ki bi jih organizirali v sporazumu z množičnimi organizacijami. Tudi z izleti in ekskurzijami v naše kraje bi bilo dobro poizkusiti. Ne smemo pozabiti tudi na Društvo prijateljev Bele Krajine, s katerimi bi pravzaprav morali tesno sodelovati, saj oboji težimo k istemu cilju; hkrati pa bi bilo tako laže računati na njihovo pomoč v nekaterih problemih.

S.F.

Prirodoslovci so volili odbor

Navadno se malo govori o prirodoslovno-matematični fakulteti, piše še manj. »In vendar... tudi pri nas je mnogo problemov. V preteklem letu pa smo dosegli tudi nekatere uspehe. Uspeli smo v povezavi in plodnem sodelovanju s profesorskim zborom pri spremembah učnih načrtov ter v štipendijski komisiji prav tako pa tudi v uveljavljanju in utrditvi študentske organizacije na posameznih oddelkih naše fakultete, na pr. na geografiji, matematiki in kemiji; na biologiji je delo zajelo preozek krog ljudi, geologija pa, oh geologija, v naši organizaciji vedno na zadnjem mestu in na prvem prigraji. Še zdaj niso izvedli volitev novega odbora in sploh se tam ne uče, da organizacija obstaja...« to je bilo jedro referata tov. Galiča, dosedanjega predsednika naše fakultete, o delu ZŠJ v preteklem letu.

Tov. Lipužič je podal nekaj smernic za prihodnje delo. Obširneje je obravnaval politično-ideološko vzgajanje članov in poudaril nujnost, vzgojiti na naši fakulteti socialistične inteligente z zdravo napredno miselnostjo. Pri tem našem delu nam bodo profesorji radi pomagali, je poudaril dekan naše fakultete tov. dr. S. Ilešič, ki je tudi izrazil željo in upanje, da se bodo pota študentske organizacije in fakultetnih forumov zbliževala in da bodo v vseh problemih skušali najti skupno, pravilno rešitev.

S tem v zvezi se je znova porodilo vprašanje, ki je bilo predmet živahne diskusije že na zaključni konferenci ZSJ v maju letos — in to je: Zakaj Višja pedagoška šola še vedno obstaja? Mi študenti kakor tudi tovariši profesorji naše fakultete zavzemamo stališče, da je bilo potrebno in edino pravilno pred leti ustanoviti to šolo, ker je kadra res občutno primanjkovalo. Toda bodimo elastični! V prihodnjih letih bo na prir.-mat. fakulteti diplomiralo dovolj mladih profesorjev, ki jim sicer VPŠ očita, da nimajo pedagoških sposobnosti zaradi drugačnih učnih načrtov, imeli pa bodo vsekakor višjo strokovno izobrazbo. Kdor ima veselje, razumevanje in prirojen občut za občevanje z otroki, bo kot pedagog prav tako dober ali pa še boljši kot tisti, ki ima izpit iz pedagogike, metodike in psihologije, pa vsega prej navedenega nima. Kljub temu je eden izmed diskutantov predlagal, da se uvedeta vsaj dva semestra pedagogike namesto sedanjega enega, k čemur je tov. prof. dr. J. Hadži umestno pripomnil, da se mu zdi pametnejše več metodike, s čimer smo se vsi strinjali. Seveda pa bo ta problem obstajal, dokler bo obstajala VPŠ.

Geografi so med diskusijo poročali tudi o svojem geografskem klubu, ki je bil vse leto zelo delaven.

Ostro so bili kritizirani odbori vseh oddelkov, ker niso takoj pritegnili prvih letnikov, za katere po lastnih izkušnjah vemo, kako težko se znajdejo.

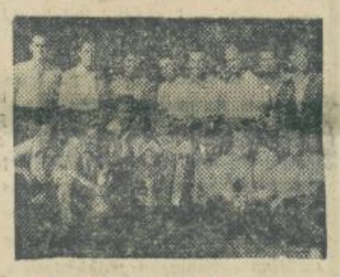
Izvolili smo nov osemčlanski odbor, ki je iz svoje srede na prvem sestanku izvolil tov. BOŽNAR SREČA, abs. geografije, za predsednika in PIVK VALENTINA, matematika, za namestnika v odboru ZŠJ na prirodoslovno-matematični fakulteti za tekoče študijsko leto.

Dragica

Delo Kluba obmurskih študentov

V letošnjih počitnicah so študentje Obmurja v Murski Soboti organizirali svoj klub. Ko so mu določali ime, so se Prekmurci in Štajerci zedinili za Klub obmurskih študentov; s tem so hoteli poudariti, da se bodo nalog lotili skupno.

Klub je dosegel lepe uspehe, kar je v prvi vrsti zasluga kulturne skupine. V času največjega dela so prihajali v Soboto fantje iz oddaljenih krajev Prekmurja in mnogo je bi-

Pevski zbor obmurskih študentov

lo truda, preden je dozorel program za nastop (pevski zbor, racitacije, harmonikarji). Gostovanja kulturne skupine so žela odobravanja in prisrčen sprejem. Tovariši, ki so ga doživeli, trdijo, da zadovoljno, nasmejano lice kmeta in delavca obilno poplača trud, ki so ga vložili v svoje priprave.

Pravijo pa, da bodo v prihodnje vsekakor morali prijeti za delo tudi tovariši s štajerske strani, kajti letos so vse odložili na rame Prekmurcem.

Obvestilo sodelavcem TRIBUNE

Redakcija TRIBUNE obvešča vse svoje sodelavce, vse tiste, ki prinašajo priložnostne članke in tudi tiste, ki v TRIBUNI nameravajo sodelovati, da sprejema rokopise samo prvi teden po izidu vsake številke. Zaradi roka, ki ga je postavila tiskarna, je redakciji nemogoče, da bi članke, ki pridejo po navedenem roku, sprejela v material za prihodnjo številko.

OBISK MAKEDONSKIH ABSOLVENTOV AGRONOMIJE

Na svoji štirinajstdnevni ekskurziji po Jugoslaviji so se makedonski tovariši ustavili tudi v Ljubljani. Ljubljančani so ostali z njimi vse 3 dni njihovega bivanja pri nas. Celo na Bled in v Bohinj so jih spremili, da jim s svojim poznavanjem pokrajine čimbolj omogočijo spoznati Slovenijo.

Naši so zvedeli marsikaj zanimivega iz njihovega življenja. Zlasti zavzeto so pripovedovali o gradnjah in ukrepih, ki bodo zabrisali razrede, ustvarjene v zgodovini.

Povedali so, s kakšnim ogorčenjem so sprejeli vest v predaji Trsta. Sredi noči so pustili postelje ali delo in odšli na ulice. Pravili so nam o Egejski Makedoniji.

Življenjski pogoji njihovih študentov so nekoliko boljši. Pri njih že nekaj časa štipendirajo svoje študente okraji. Pri okraju so komisije, v katerih so tudi študentje in sicer iz skopske, beograjske in zagrebške Visoke šole, ker so njihovi študentje raztreseni po teh visokih šolah. Višina štipendij je sorazmerno zadovoljiva. Potreben pa je seveda primeren odnos do študija.

Na Univerzi predavajo profesorji bodisi v makedonščini, bodisi v srbohrvaščini. Prav tako si lahko kandidat izbere jezik, v katerem želi odgovarjati.

Na agronomsko - gozdarski fakulteti je sodelovanje med profesorji in študenti izredno močno. Študijski načrt in urnik izdelajo vedno skupaj. Profesorji kažejo zanimanje za vse probleme študentov.

Fakulteta je kljub svoji mladosti (ustanovljena šele leta 1947) zelo napredovala. V neposredni bližini ima svoje posestvo, kjer se študentje seznanjajo praktično z delom.

Težave imajo na oddelku za izmenjavanje študentskih praks. Dasi so se krepko trudili, ni bilo vidnejšega uspeha. Prosili so ljubljanske kolege za pomoč. Ti so jim radi ustregli z nasveti. Obljubili so, da jim bodo skušali preskrbeti kako mesto, ker imajo že dobre zveze. Porodila se je misel, da bi ustanovili neko telo za izmenjave praks z inozemstvom, ki bi ga sestavljali profesorji in študentje vseh agronomskih in gozdarskih fakultet v Jugoslaviji. To bi bilo potrebno glede na posebnost kmetijske stroke in praks v tej stroki.

Poslovili smo se, kot bi se poznali že dolgo. Makedonski tovariši so odšli naprej proti Postojni in Reki, da spoznajo še nove predele naše dežele.

A. D.

Akademski ples juristov

Študenti pravne fakultete smo se odločili, da za povezavo s starejšimi generacijami juristov in tudi za našo afirmacijo v javnosti, priredimo Veliki akademski plas juristov, kamor smo povabili vse tovariše juriste iz ustanov, zavodov in podjetij, kakor tudi ostale goste in druge študente.

Prireditev bo združena s sprejemom brucov, ki je vsebinsko drugače zamišljen, kot dosedanja brucovanja.

Prepričani smo, da bo lepo zamišljena prireditev uspela, saj smo doslej naleteli na izredno odobravanje juristov in tudi veliko razumevanje uprave doma JLA.

Na svidenje v soboto 14. novembra ob 20 v domu JLA. Vstopnice so še v prodaji pri vratarju Univerze.

Praktikanti pozor!

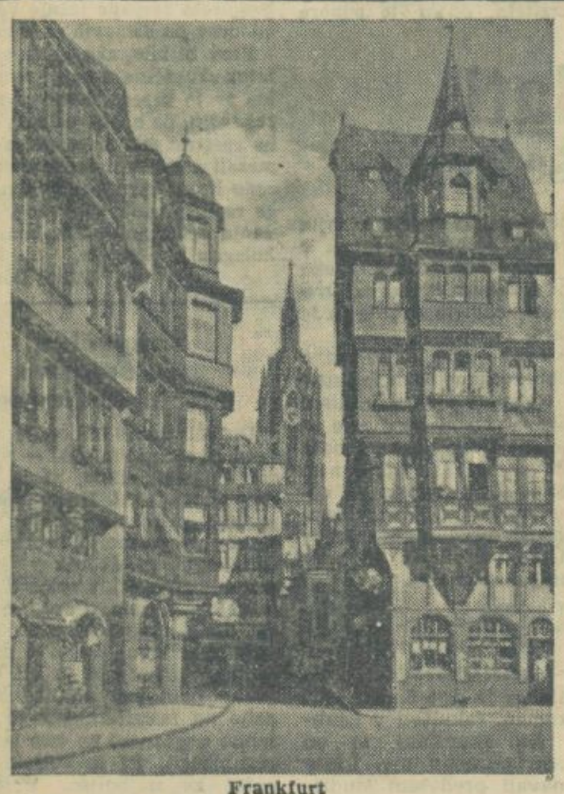
Odbor za mednarodne zveze obvešča vse tovariše, ki so bili letos na praksi v inozemstvu, da je skrajni rok za oddajo poročila o praksi 20. november. Vsi praktikanti so dolžni podati poročilo o opravljeni praksi tudi oddelku za tehnično in ekonomsko pomoč pri Sekretariatu za gospodarstvo LRS. Opozarjamo vse prizadete, ki svojih obveznosti še niso poravnali, da bomo v primeru nedisciplinske stvar predali disciplinskemu sodišču.

Odbor za prakse

Poziv Univerzitetnemu odboru

Čeprav teče že drugi mesec predstav v Slovenskem narodnem gledališču, študenti nismo imeli še nobene predstave! Čemu to? Ali je res taka težava dogovoriti se z Upravo gledališča za študentski abonma, kot smo ga imeli v preteklih letih? Čudim se tej malomarnosti, ki jo je v tem

Vtisi iz Zahodne Nemčije

Frankfurt

Zadnja leta potuje v počitnicah vedno večje število študentov križem po evropskih državah. Mnogi se mude v tujini na strokovni praksi, športnih in kulturnih gostovanjih ter na različnih mednarodnih študentskih seminarjih, nekateri pa potujejo sami ali pa v manjših skupinah po preizkušenem »avto stop« sistemu z namenom, da si ogledajo pokrajinske, kulturne in druge zanimivosti v posameznih deželah. Vprašanje je sicer, kako posamezniki opazujejo in spoznavajo družbene in kulturne razmere v tujini. Nekaterim se v začetku, ko prestopijo mejo, zavrti v glavi in vidijo le bleščečo zunanjost kapitalističnega sveta, a kmalu se streznijo in spoznajo, da le ni vse zlato, kar se sveti. Kričeča nasprotja med družbenimi razredi, ki na prvi pogled le niso tako očitna, se ti ob količkaj podrobnem opazovanju razgalijo v vsej širini družbene panorame.

10 milijonov priseljencev in beguncev

Zahodna Nemčija je kot državna tvorba rezultat povojnih trenj in razpršij med Zahodom in Vzhodom. Kljub okupaciji po treh zahodnih velesilah je njena gospodarska in politična moč pomemben faktor v Evropi. To pride do izraza zlasti ob vprašanjih, ki se pojavljajo v okviru evropske obrambne skupnosti in s tem ponovne obrožitve Nemčije v vojski Atlantskega pakta. Ti problemi povzročajo precejšnje skrbi nekaterim nemškim sosedom, zlasti Franciji, ki je z Nemci v sporu tudi zaradi bodočega statusa Posarja, te »evropeizirane« industrijske pokrajine.

Gospodarstvo Zahodne Nemčije si je ob pomoči ameriškega kapitala neverjetno hitro opomoglo. Od leta 1949 dalje, ko se je izoblikovala iz treh zahodnih con tako imenovana Zvezna republika Nemčija z Adenauerjevo CDU (krščanskodemokratsko zvezo) na krmilu, je njena moč pričela naglo naraščati. — Struktura prebivalstva glede na migracije kaže dokaj pisano sliko. Če upoštevamo velika preseljevanja od leta 1945 do 1950 iz predelov vzhodno od Odre in Nise, ki so sedaj v sestavu Poljske in Sovjetske zveze, od koder je prišlo 4,400.000 Nemcev ter 3,450.000 preseljencev nemške narodnosti zlasti iz CSR in Poljske ter iz Madžarske, Romunije in Jugoslavije, in še 1,500.000 beguncev iz vzhodne cone in Berlina, dobimo ogromno armado desetih milijonov ljudi, katerim je država morala preskrbeti zaposlitev. Na stotisoče beguncev in preseljencev še vedno čaka v taboriščih na zaslužek. 1,400.000 vojnih sirot, 1 in pol milijona invalidov, nad milijon vdov in vdovcev ter obširni kompleksi mestnih površin v razvalinah, to je rezultat imperialistične strategije pruskega militarizma in Hitlerjevega nacizma, ki sta s svojo rasistično ideologijo zaslepila skoraj ves narod.

Vzgoja po starem kopitu

Mnogo pomislekov se je pojavilo v meni tedaj, ko sem imel teden dni priložnost opazovati skupino dijakov in dijakinj nižješolcev iz nekega industrijskega mesta v Porurju, ki so bivali v istem mladinskem domu (Jugendherberge) kot jaz. Imeli so štirinajstdnevno taborjenje v Porenju s poučnimi ekskurzijami v okolico. Vodila jih je skupina učiteljev iz njihove šole. V šolskem programu imajo namreč takšne štirinajstdnevne izlete na katerih prirejajo sprehode v naravo, ob večerih pa gledajo ozkotračne filme z različno vzgojno in tehnično tematiko. Tako se dijaki življenjsko uče prirodopisa, zemljepisa, zgodovine in drugih predmetov. Zdi se, da je ta moderen način šole — kombiniranje pouka v šolskih prostorih z daljšimi dvotedenskimi ekskurzijami v naravo — zelo uspešna metoda vzgoje, ki bi jo bilo vredno vzeti v premislek tudi pri nas. Poleg tega se otroci naužijejo svežega zraka in se fizično okrepe, kar je važno zlasti za doraščajočo mladino iz industrijskih revirjev. V tem primeru so bili na tem taborjenju večinoma otroci delavskih staršev. Le z odnosom vzgojiteljev do dijakov se nisem mogel strinjati. Bil je preveč uraden, vojaški, pretirano strog. Pred jedjo in po njej so morali vsi učenci ob učiteljevem pozivu skočiti v pozor, nato pa so zapeli določeno pesem. V razgovorih z dijaki sem opazil, da do neke mere spoštujejo svoje vzgojitelje, predvsem pa se jih bojijo, iskrenega odnosa in pravega zaupanja mladine pa si vzgojitelji na ta način ne morejo pridobiti. Ali se zavedajo, koliko s tem zgubijo?

V senci okupacije

Okupacija v Nemčiji je okupacija le po zunanjem videzu in ne takšna, kakršni pomen ima ta pojem za nas. Dejansko je nekakšna formalna zasedba, kot posledica nesporazuma med Sovjeti in Zahodom. Kljub temu pa pušča določene sledove, katerim sta vzrok delna brezposelnost in denar ameriških vojakov. Ti sledovi se kažejo v problematični morali. »Amy-Weiba« prezirljivo nazivajo domačini nemška dekleta, ki se družijo z ameriškimi vojaki. Ti ustvarjajo na zunaj kaj čuden vtis. V brezhibno zlikanih uniformah in seveda s šopom bankovcev v listnici so primerna vaba za prostitutke in druge osebe z dvomljivo zaposlitvijo. Vojska ima na razpolago svoje klube in zabavišča z naslovi, kot na primer: »Western Music Place«, pa tudi za ostale potrebe ima okupacijska vojska svoje obrate. Prevažajo se s svojimi avtobusi, imajo svoje posebne vlake, ki so udobno opremljeni kot pri nas ekspress itd. Pri vsem tem pa je videti, da se prebivalci kaj malo zmenijo zanje. Vsak hiti svojo pot, ne da bi mu vzbujal kakršno koli pozornost stasit črnec v uniformi MP (vojaške policije). Nedvomno bolj boleče opazujejo majhne mulate, ki jih je v Nemčiji nekaj tisoč. To gotovo ne bi šlo v račun Rosenbergovi rasistični teoriji. Kljub temu, da nemškega davkoplačevalca ne teži več breme okupacijskih stroškov, ti v razgovoru zaupa da se je že naveličal zdolgočasenih, brezizraznih obrazov tujih vojakov, ki za vogali objemajo domača dekleta in zvečijo gumi.

Najsodobnejše pridobitve tehnike od helikopterjev, reaktivnih letal, televizije in 3-D filmov do najrazličnejših avtomatov lahko opaziš na vsakem koraku. Invalidi kolporterji, kioski z množico revij in različno v kričečih barvah tiskano literaturo dvomljive kakovosti, velika uslužnost v prodajalnah, učinkovita reklama, s katere najbolj vsiljivo izstopa reklama za Coco-colo, vse to daje nemškim mestom svojstven značaj kapitalističnega sveta. Velike, nove, borzne in bančne palače iz marmorja, brezhiben in varno urejen promet vseh mogočih motornih vozil najrazličnejših tipov in oblik, smisel za red in preciznost ter delavnost, to so značilni vtisi opazovalca današnje Nemčije. Vendar bi bila to pomanjkljiva slika, če ne bi vedeli, kako živita nemški delavec in uslužbenec. Ta se preživlja dokaj varčno in skromno ob mesečni plači 320 do 400 DM.

Od tega porabi najmanj četrtino za stanovanje, kje pa sta kruh in mleko ter ostali življenjski artikli? Pravijo, da se jim splača šteditи pri hrani, da si kupijo tekstilne in druge industrijske izdelke, ki so dosti cenejši v primeri s hrano. To je razumljivo zaradi moderne mehanizacije nemške industrije. Kako pa gleda povprečni Nemec na politični položaj, je težko kar tjavdan odgovoriti.

Mnogi poveličujejo Adenauerja in njegovo politiko evropske integracije, a tudi takšnih najdeš precej, ki so na videz apolitični in se, kakor pravijo, zanimajo le za delo in zaslužek.

Morda jih je zadnja vojna izučila. Marsikaterega gorečneža, ki se mu še vedno sanja o »veličini« tretjega rajha, pa gotovo še ni spametovala. Bomo videli, kaj bo pokazala prihodnost.

B. L.

Po razstavi mladih v Moderni galeriji

Go west, young man

Pariz je mesto, ki daje ton ne samo ženski modi, ampak tudi slikarstvu. Bilo je pred leti. Skupina mladih ameriških slikarjev, ki se je učila modernega slikarstva v mestu, kjer žive in delajo najbolj znani slikarji sodobnosti, je prvič razstavljala. Mladi Amerikanci so se potrudili po svojih najboljših močeh, da so slikali tako, kot to delajo njihovi vzorniki, katerih dela pomenijo zadnjo modo v slikarstvu.

Odgovor pariških kritikov je bil negativen. Kazalo je, da za uspeh v Parizu ni dovolj delati v slogu kakega Picassoja ali Braqua. Še več: kritiki so svetovali mladim Američanom, naj gredo domov na zapad in tam začno [illegible] svoje. Pariz je imel dovolj tihožitij z violino in pipo in v mestu, kjer uspevajo vedno nove originalne, čeprav fantastične ideje, ni bilo prostora zanje.

Ljubljana v tem pogledu ni tako razvajena. Prvi pojem o sodobni francoski umetnosti je občinstvo, ki obiskuje umetnostne razstave, dobilo šele spomladi 1952. Takrat je Moderna galerija priredila razstavo sodobnega francoskega slikarstva. »Ne vem več, kaj je lepo in kaj je grdo. Popolnoma se [illegible] zmešan,« je dejal pošteni naivni obiskovalec. Bil je upravičen, ker to, kar je tam videl, je bilo v nasprotju z vsemi načeli o lepem in grdem in z vso estetiko, ki so mu jo do tedaj privzgojili.

Gledalec: umetnik

Razstava leta 1952 ni bila udarec po glavi samo za laika, bila je vzrok razkolu med likovniki samimi. V prostorih Moderne galerije so takrat najbolj samozavestni med njimi skušali razčistiti vprašanje, ali je to, kar je bilo razstavljeno pred njimi, sploh še umetnost. Ne vemo sicer, kaj bi se zgodilo, če bi takrat bili prišli do zaključka, da moderno francosko slikarstvo sploh ni več umetnost; vsekakor pa stojimo danes, dve leti kasneje, pred razstavo sedmorice mladih ljudi, ki so se prav odlepili od konvencionalnega realizma. Njihov korak je naletel na simpatične ocene v časopisih. Čeprav težko govorimo o samostojnih umetniških osebnostih, saj so oni le prvi, ki so začeli pri nas delati na način, kot je na zahodu v navadi že desetletja, je olajšanje, ki ga čutimo nad tem, da se je sploh nekaj zganilo v mrtvih vodah našega slikarstva, znak, da so si mladi izbrali pravi čas.

Dejstvo, da zna Picasso razen tihožitij iz časopisnega papirja in sifonskih steklenic narisati tudi odlične realistične portrete, s katerimi je dokazal perfektno obvladanje anatomije in slikarske tehnike, je večino konservativnejših ljudi, ki so na novotarije gledali z nezaupanjem, z njim sprijaznilo in jih prepričalo, da je res umetnik. Zgrešeno bi bilo podtikati gledalcem zlobne namene, če zahtevajo isto od vseh, ki rišejo v načinu, pri katerem laik včasih težko loči, ali so deformirane glave in roke posledica slikarjevega neznanja ali pa odraz njegovega namena, da z deformiranjem izrazi svojo idejo. »Kaj takega bi znal tudi jaz narisati,« je običajen refren gledalcev pred slikami te vrste. Šele kasneje spoznajo, da je slikar zavestno odstopil od naturalistične forme in da s po svoje narisanimi liki in linijami in s harmonijo barvnih ploskev ustvarja na platnu nek svoj nov svet. Vsekakor zahteva nova umetnost od gledalca nekaj miselnega napora in pa ne a priori odklonilnega pristopa.

Sedem umetnikov, sedem različnih ljudi

Šušteršič in Cetin sta zastopnika tako imenovane italijanske smeri med mladimi. Zgodnja italijanska renesansa je močno vplivala na razstavljena Šušteršičeva dela.

Melita Vovk razstavlja grafiko. Namesto barvnih efektov operira z ritmom linij. Blejčanka, po prirodi obdarjena s posmehljivim gorenjskim humorjem, je potovala po zapadni Evropi z odprtimi očmi. Tehnična dovršenost njenih grafik učinkuje med ostalimi kar blagodejno. Primerjava med Šušteršičevo sliko »Gasilski dom« in med njeno »Tujski promet«, nam kaže ne samo razliko med dvema različnima umetnikoma, ampak vse nasprotje med dvema različnima izhodiščema. Sever in jug, dediščina antike, ki se je nadaljevala v renesansi, s samostojnim izstopanjem posameznih form pri Šušteršiču in fantastično prepletanje glav in obrazov, teles in udov pri Meliti Vovkovi na ozadju Blejskega jezera in gorenjske pokrajine.

Jedrska teorija

Edini kipar na tej razstavi je Drago Tršar. »Moja osnova je primitivizem. hočem pa doseči vtis labilnosti in razgibati plastiko v prostoru. To sem dosegel na ta način, da sem modeliral ude drobneje in stanjšal noge. Masa telesa je združena v jedru.« Njegovi ženski akti sicer ne bi ustrezali lepotnim idealom našega časa toda ne moremo mu odrekati preciznega psihološkega prijema, ki ga je dosegel v svojih plastikah. Najboljša med njimi je prav gotovo Mala Janica, kjer je kipar z minimalnimi izraznimi sredstvi mojstrsko izoblikoval lik malega otroka. Njegov soimenjak Marijan Tršan razstavlja

grafike, akvarele in portrete. V iskanju lastnega izraza se prav tako kot vsi ostali ni mogel izogniti naslonitvi na tuje vzore.

Nova pota?

Trenutno je razstava mladih umetnikov v Beogradu. Odprl jo je državni sekretar za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler, ki je povabil mlade umetnike k sebi na večerjo. Beograjsko občinstvo je sprejelo razstavo z velikim zanimanjem in kar je še važnejše, bo tudi precej del odkupljenih. In to končno za naše umetnike, ki ne žive v ugodnih finančih pogojih, ni najmanjšega pomena.

Ob veliki ločnici

Film »Ob veliki ločnici« spada v vrsto takozvanih western - filmov, ki so delani zato in na tak način, da »vlečejo«. Pri nas smo se že seznanili s precej filmi te vrste, med katerimi so izstopali po kvaliteti, resnosti in originalnosti posebno Fordovi filmi (Poštna kočija), René Clairjeva »Moja draga Clementina«, Fritza Langa »Zapadna unija«, zlasti pa Jeana Renoirja »Močvirje«. Film »Ob veliki ločnici« je temu po svoji vsebini zelo soroden, razlikuje se od njega le v eni sami točki — in sicer v tem, da je neprimerno slabši. Zgodba, kot jo ta film prikazuje, je tako pavšalna, scenarij napisan tako »po vseh pravilih« cowboyke, presenečenja raznih vrst tako neobhodna, da nas niti najmanj ne presenečajo več, tako, da se ob gledanju te mojstrovine nezanimivosti obupno dolgočasimo. Zgodba se na platnu že takoj v začetku odvija z naglim tempom, ki je do neke mere razumljiv; če bi se film začel nekaj sekund pozneje, bi se zgodba končala, še preden se je začela, kajti stari Očka, ki jo zapleta in jo povzroča, bi že visel in ne bi mogel ničesar več zapletati. Tako pa ga zvezni šerif Merick reši zadnji hip, da ga njegovi sovražniki, ki ga dolže kraje in umora, ne obesijo. Šerif Merick, ki je neomajno poslušen zakonu, hoče po vsej sili spraviti in to kljub nasprotovanju ljubljenega dekleta — njenega očeta v zapor, kjer se bo dokazala njegova krivda ali nekrivda. Po strahovitih neprilikah, nesrečah in zapletih, potegne Merick »zadnji hip« (to je že znan trik podobnih filmov) vrat vnovič iz zanke in namesto njega obesijo oziroma ustrelijo pravega morilca, — ki pa je seveda tisti, o katerem bi si seveda to najmanj mislili. Merick in Ann pa se združita v srečni ljubezni in malodane da ne zadonijo zvonovi k srečni poroki dveh srečnih ljudi.

Ta »bogata« snov je obdelana po že davno uzakonjeni šablони vseh ameriških filmov te vrste. Niti eden izmed stalnih in neobhodnih rekvizitov cowboyske romantike ne manjka. Samokresov in pušk je za cel arzenal in junaki se temu primerno streljajo ali skušajo streljati vsaj polovico filmskega traku. Ne manjka niti zastrupljene vode, niti izdajstva najboljših prijateljev, niti strašnega puščavskega viharja, ki nesrečne, a pogumne popotnike skoraj — res manjka le za las — zaduši in zasuje. Ali nam je treba še posebej omeniti beljno oči, ki se bliska iz utrujenih, toda odločnih, neustrašenih in strastnih obrazov, da o smrti, ki grozi neprestano spredaj in zadaj, zgoraj in spodaj in na vseh možnih krajih, zdaj z lakoto, zdaj z žejo, pa spet s kroglami, ki pogubno brenčijo tik mimo glav, niti ne govorimo. Seveda je tu še tradicionalna konjska dirka, ki jo uprizarjajo bežeči in zasledujoči, oblaki puščavskega prahu se valijo izpod kopit in neprestano se bojimo, da nam režiser postreže s kakim »presenečenjem« — na primer s kakšnim strašnim padcem preko skal, ki so kolikor mogoče visoke, z zlomljeno konjsko nogo ali s čemer koli podobnim.

Vzrok, da taki filmi »vlečejo« je treba iskati le v splošni človeški želji po nečem nenavadnem kar običajnim ljudem pomaga, da izživijo vse, kar v svojem malem svetu ne morejo izživeti in se potem dobro počutijo. Kakšno zadoščenje občuti navadni, vsakdanji prebivalec neromantične in dolgočasne sedanjosti, ki je po svoji naravi strahopetec in neodločnež, pa si želi, da bi imel obratne lastnosti (vsakdo teži najbolj po tem, česar nima), ko se sprehaja z lepim in mladim zvezdnikom po puščavah, z zaničljivim in brezbrižnim nasmeškom ubija sovražnike kakor muhe in ne občuti v najnevarnejših situacijah niti trohice strahu. Njegove odločitve so nagle, ostre in seveda — vedno pravilne. Če niso, smo lahko prepričani, da ima režiser za bregom nov zaplet. Tako si vsak, ki film gleda, poišče v njem tiste komponente, ki jih potrebuje, zato je film sestavljen po točno označenem receptu: nekaj sentimentalnosti, nekaj ljubezni, polna mera junaštva in poguma, za ščepec zabavnih situacij, ogromna množina nevarnosti in predvsem precej doživetij — in človek, ki v svojem malem svetu skoraj vse svoje življenje ni ničesar doživel — je zadovoljen. Le na tak način nam postane razumljivo, da ljudje v najboljšem primeru tiho in potrpežljivo obsedijo ob gledanju prizora, ki so ga že sto in stokrat videli: sentimentalna izpoved, hrepeneč pogled iz vlažnih oči in neobhodno sledeč poljub. To je prizor, ki bi po vsej logiki moral povzročiti pri nas s svojim večnim ponavljanjem vprav fiziološko adaptacijo, učinek pa je nasproten.

Virginia Mayo

Upam sicer, da se naše občinstvo ne zadovoljuje docela s takimi banalnimi in cenenimi filmi kot je film »Ob veliki ločnici«. Bolje pa bi bilo, da bi naši kinematografi predvajali čim manj takih filmov, ki ustvarjajo ljudem le lažnive in prazne iluzije in čim več takih, ki bi nam lahko resnično povedali kaj vrednega.

—nk—

Akademija za igralsko umetnost se aktivira

Študentje Akademije za igralsko umetnost so po daljšem molku spregovorili primerno besedo. Iz njihovega kolektiva je izšla pobuda, da bi študentje Akademije za igralsko umetnost, Akademska folklorna plesna skupina Franceta Marolta in študentski plesni kvintet, naštudirali ustrezen program, s katerim bi gostovali po vojaških edinicah na Primorskem. Kolikor nam je znano, je njihova pobuda sprejeta in vse tri kulturne študentske skupine se pripravljajo na gostovanje v naši armadi. Prvo gostovanje bo po dosedanjih podatkih 14. in 15. t. m. Tribuna bo o njihovem uspehu poročala v prihodnji številki.

Razdelili so 20.000 knjig

Turški študenti agronomije so letos poleti opravili izjemno veliko delo. Obiskali so v Vzhodni Anatoliji, ki je ena najbolj zaostalih predelov Turčije, preko 150 vasi, v katerih so govorili s kmetovalci o mednarodnem poljedelstvu in jim razdelili preko 20.000 knjig in brošur, ki so jih nakupili s pomočjo raznih ustanov, organizacij in posameznikov. Študentje so bili od kmetov povsod sprejeti z velikim zanimanjem in zelo gostoljubno, da so pri izvrševanju te svoje naloge prehodili nad 10.000 km, so sklenili, da bodo v prihodnjem poletju z delom nadaljevali. Ta akcija turških študentov je naletela na veliko odobravanje celotne turške javnosti.

Ker nima takih predelov samo Turčija, bi morda ne bilo nespametno, ako bi se tudi naši tovariši z agronomije — ki, mimogrede povedano, marsikdaj vprašujejo, kaj naj delajo — lotili česa podobnega na našem Dolenjskem ali Kozjanskem.

GRAFIKA Otta Pankoka

Te dni smo imeli priliko gledati v Moderni galeriji zanimivo razstavo nemškega umetnika Otta Pankoka, ki se nam je predstavil kot izvrsten grafik. O njegovi tehniki lahko rečemo brez pretiravanja, da je popolna. Obvladuje jo s pravo virtuoznostjo. Noben likovni problem mu ne dela tehničnih težav, vendar si je ustvaril čisto svojski način izražanja, ki je neprisiljen, poleg tega pa izredno močan in ekspresiven.

Če si ogledamo nasplošno motive tega umetnika in njihovo obdelavo in če jih primerjamo s slikami Saksida ali slovenske šestorice mladih umetnikov, ki so ravno tako pred nedavnim pri nas razstavljali, opazimo med temi in Pankokom bistveno razliko. Mladi slikarji so po vzoru neke značilne variante sodobne umetnosti človeka povsem pregnali iz svojih slik. V njih ni ničesar (odmislimo oba Tršarja), kar bi spominjalo na

klasično sikarsko pojmovanje človeškega. Če že na nekatere slike človek slučajno zaide, potem je podan le kot predmet, ki naj učinkuje zgolj po svoji obliki, legi in barvi, slika prenehuje predstavljati imaginacijo objektivne človeške resničnosti in postaja bolj ali manj le dekorativen predmet v prostoru. Pri Pankoku je stvar drugačna. Zlasti v njegovih predvojnih delih je človek najmočnejši motiv in ideja vseh njegovih slik. Ta človek ni podan kot predmet, temveč mu je umetnik potegnil krinko z obraza, uničil vse varajoče iluzije in ga pokazal v njegovem pravem bistvu. Z neverjetno ostrino in močjo, ki umetnika dela res umetnika, je Pankok znal prodreti preko vnanjega obraza človeka do njegove notranje resnice in jo je znal tudi prepričljivo in resnično izpovedati.

Pokazal je človeka, kakršen je — klavrn, nemočan, slab in grd kot ga je ustvarilo njegovo trpljenje, a prav v tem svojem trpljenju resnično človeški. Ta, od protislovij življenja izkrivljeni obraz privzema na posameznih slikah svoje posebne značilnosti in se pretvarja v obraze individualnih ljudi.

V svojih slikah iz let pred vojno je Otto Pankok načel tudi socialno problematiko. Motivi te vrste sicer niso tako izvirni in novi, da bi kot taki tvorili neko posebno vrednost, vendar so obdelani z nenavadno močjo in prizadetostjo, ki je za Pankoka v večini njegovih del značilna. To so zlasti slike Židov in Ciganov, med katerimi je Pankok delj časa živel in jih je zato tudi dodobra spoznal.

Glavni del svojih grafik, ki smo jih imeli priliko videti, je OttoPankok ustvaril po vojni; v njih ga gledamo na novi stopnji njegovega razvoja. V spoznanju človeškega trpljenja in grozot je dospel slikar do zadnjih možnih meja, tako, da je morala njegova umetniška ustvarjalnost preiti v drugačno obliko razumevanja in slikanja človeka. To je našel v nekem panteizmu, v katerem mu je priroda dobila značaj človečnosti, človek pa je postal samo del te vseobsežne prirode. Med ničemer ni bistvene razlike — govorijo grafike iz tega obdobja — eno je v vsem in vse je v enem. Mrtvaška lobanja se od cvetlic, med katerimi leži, razlikuje le po svoji slučajni in začasni obliki, bistvo obeh pa je isto. Smrt ni nekaj posebnega, strašnega, sovražnega, temveč le del dogajanja, ki vse obvladuje. Zato ta dela dihajo neko spokojno umirjeno poezijo, v kateri ni nič robatega ali česar koli, kar bi nas presenečalo in žalilo; vse je ubrano v samo po sebi razumljivo skladnost, ki sama sebi zadošča. V izrazu so te grafike precizne in nezmotljive v dosezanju učinka; ponekod je Pankok prešel že v dekoracijo in stilizacijo do te mere, da nas nekatera dela prenašajo naravnost v svet pravljičnega. Te oznake pa niso vnanje in formalno pridobljene, temveč organsko izhajajo iz Pankokovega umetnostnega nazora.

Zlasti presenečajo slike po svoji čudoviti kompoziciji, ki se nikjer ne ponavlja, temveč je vedno sveža, nova in enkratna. Za vsako sliko je čutiti celotno umetnikovo osebnost z vsem njenim bogastvom in močjo. V Pankokovi umetnosti ni nič slabotnega, medlega ali bežečega pred realnostjo in lahko trdimo, da je tako po formalni kot tudi po vsebinski strani razstava tega umetnika ena najboljših, kar smo jih zadnje čase videli pri nas.

—šk

IZ KNJIGE VTISOV

našega sprejemnega centra

Najlepše pri potovanjih je, da srečuješ nove prijatelje. Moje šesttedensko bivanje v Jugoslaviji pomeni pravo doživetje. Prišel sem, spoznal in vzljubil ljudi te dežele. In za prihodnost Vam želim: naj poteka v miru, napredku in sreči.

H. Bunch
Texas

... Prepotoval sem Vašo državo tja do Skoplja in moram čestitati Jugoslovanom. Zelo ste si opomogli od pretekle vojne. Edino, kar lahko rečem, je, da se zahvaljujem vsem Jugoslovanom in da upam, da to ni zadnji obisk.

Donald Buch
Avstralija

Mislim, da je jugoslovansko ljudstvo čudovito ljudstvo.

William Ward
Long Island

Poslavljamo se z globokim občudovanjem Vašega ljudstva in s hvaležnostjo za Vašo pomoč, da smo mogli videti takšne in toliko reči, ki so tako važne za Vas.

Frances Petter
ZDA

Naš sprejem in naše bivanje v Ljubljani sta bila pravo veselje. Odhajamo z občudovanjem in s hvaležnostjo do Vašega ljudstva.

Dr. Harison — Scotland
B. Ellin — S. Afrika

Vedno sem občutil mnogo občudovanja in simpatij do jugoslovanskih prijateljev. Njih položaj ni bil vedno lahek. Še prav posebno se zahvaljujem za prijetne ure, ki sem jih preživel z Vami.

Peter Neu
Saarbrücken

Doma je najlepše!

Nastavljeni ste

Pot me je vodila v Weiz, kjer je največja avstrijska tovarna za električno industrijo »Elin«. Prosil sem, da bi me sprejeli kot praktikanta in sedaj bi se moral predstaviti personalnemu šefu.

»Samo trenutek prosim, gospod inženir je zaseden.«

V čakalnici sem bil edini »brezposelnic«, ki je čakal na sprejem. To mi je bilo prvič, da sem se neposredno potegoval za namestitev, od prvega vtisa pa je toliko odvisno! Kljub zagotovilu centrale na Dunaju, da sem sprejet, mi je bilo nekoliko tesno pri srcu; vsak prvi korak je pač težaven.

Ko so se odprla vrata in sem vstopil, sem bil razočaran, tako je šlo vse gladko. Nekoliko težavnejše bi že lahko bilo, vsaj za začetek.

»Nastavljeni ste kot praktikant, vaša plača je 4.70 S na uro.«

Če se kdo zanima podrobneje, lahko navedem, da je ta plača za polovico pod povprečjem v tej tovarni, kvalificarni delavci zaslužijo trikrat več, snažilec v tovarni pa je zaslužil približno petnajst odstotkov več. Kljub temu je bila plača zame prav dobra.

Jugoslovan sem

»Elin« je, kakor povedano, danes največja tovarna za električne izdelke v Avstriji. Večina produkcije, do osemdeset odstotkov, je namenjena za izvoz, s katero so prodrli prav na vseh pet kontinentov. Po vojni so tovarno demontirali Rusi, vendar je v nekaj letih, ko je bila podržavljena (v Avstriji so socialisti v večini), popolnoma obnovila svoj strojni park, poleg tega pa skoraj za polovico povečala produkcijo predvojnih let. Danes eksportirajo največ velike transformatorje in generatorje. V času, ko sem tam delal, sta bila odpravljena dva transformatorja po 80 MVA v Združene države, v seriji šestih, ki so v delu.

Pri »Elinu« je vedno nekaj študentov-praktikantov iz raznih dežel, največ nordijskih. Sam sem stanoval in delal skupaj z dvema nemškima študentoma. Tukaj še ni bilo na praksi jugoslovanskih študentov, od časa do časa je delalo v posameznih oddelkih nekaj delavcev »Rade Končarja« iz Zagreba, ki so tukaj izpopolnjevali svoje znanje. Ker sem menjal oddelke skupaj z nemškima študentoma in ker sem se razlikoval od domačinov v tem, da nisem govoril njihovega dialekta, so me uvrstili kar med Nemce. Ko sem jim vsakokrat šele povedal, da sem iz Jugoslavije, ni bilo konca vprašanj in razpravljanj. Večina ljudi v Avstriji o Jugoslaviji sploh ni obveščena, ali pa le deloma in še to samo napačno, tako da smo vsakokrat »odkrili Ameriko«, da pri nas ni razbojnikov in da sem njihov »Tagespost« bral celo v Ljubljani.

V splošnem je militaristični duh med Avstrijci še dokaj živ, kljub temu da danes nimajo lastne armade. Vsak moški lahko pove, v kateri edinici in na kateri fronti se je boril s pesmijo na ustih »Deutschland, Deutschland über alles«.

Sčasoma mi ni bilo več treba ponavljati od kod sem doma, temveč sem »uvedel« posebne uradne ure, ko sem sprejemal posameznike, jih navduševal za naše morje in istočasno držal skrajšane tečaje našega jezika za tiste, kateri so odhajali k nam na počitnice.

Delovni dan je precej dolg

Delo v tovarni je bilo za nas praktikante isto, kot za pomožne delavce. Zanimiv je bil delovni čas sam, ki traja od šestih zjutraj do pete ure in šest minut zvečer, z eno in polurnim opoldanskim odmorom. Ne ustrašite se, nismo delali več kot 48 ur na teden, vendar smo delali le pet dni v tednu, dva dneva, sobota in nedelja, sta bila prosta. S psihološkega stališča je tak način sila ugoden, kajti pet dni preteče zelo hitro, na primer sreda je pravzaprav začetek tedna, isti dan zvečer pa zremo že proti koncu. Seveda je tak dan sila dolg, kajti devet ur in 36 minut je veliko, posebno, če je vročina in od časa do časa ne preveč dela. Zato pa predstavljata oba prosta dneva prave počitnice, katerih se tem bolj veselimo, ker se vsak teden ponavljajo. Tak delavnik je v večini velikih tovarn in privatnih uradov Avstrije, isto sem videl tudi v Nemčiji.

Vse je v izpremembi

Mesec in pol dni v Weizu je hitro minil in zopet sem sedel na vlaku. Pot me je vodila na stari Dunaj, kjer ima človek nehote občutek, kot da je na lastni koži preizkusil izrek »Če kmet pride v mesto«.

Potovanje je kot uživanje mamil. Če enkrat začnete, ne morete nehati in tako sem pač od časa do časa zopet sedel na vlak in pogledal še drugam. Če bi vprašali, kako je bilo v Nemčiji, bi vam samo lahko rekel, da ne trpim nemškega povzdigovanja njihovega nemštva in njihove superiornosti nad ostalimi narodi (tukaj so posebno prizadeti reveži Avstrijci, kateri pri tem Herrenvolku ne uživajo dobrega glasu), vendar sem jim moral od časa do časa priznati, da so opravili po končanj vojni s pomočjo Američanov prav veliko delo, vendar moramo biti pozorni na vedno bolj očito prizadevanje po uveljavljanju njihovega vojnega potenciala. To najbolje dokazuje število preko 100.000 prostovoljcev za novo nemško armado, prej, kakor so na kaj takega sploh lahko pomislili. Njihove tovarne so seveda vzorno urejene, produkcija je veliko višja, kakor je bila pred vojno, vendar jim bo počasi svetovni trg prezek in takrat bi bilo bolje, da niso doživeli tega vzpona.

Vsakega veselja je enkrat konec in tako sem se podal zopet proti domovini. Staremu pregovoru »Povsod je lepo, doma pa najlepše« pač ne bi bilo kaj dodati.

Postali so naši prijatelji

Mnogi študenti vsega sveta so v letošnjih počitnicah spoznali naše ljudi in našo deželo. Mnogi so srečali našega študenta na seminarjih, športnih prireditvah ali potovanjih po drugih deželah. Mnogim so se odprle oči, da so zagledali Jugoslavijo v popolnoma novi luči. Spoznali so jo v njenem veličastnem naporu v graditvi srečnejše prihodnosti, v njeni ponosni svobodoljubnosti.

Skoraj vsi so priznali, da je resnica drugačna, kot so si jo predstavljali na osnovi zapadnega tiska. Koliko je mladih ljudi, ki so postali letos naši prijatelji!

Popravek

V zadnji številki TRIBUNE se nam je v članku tov. Zlajpah Vlada »Avstrija v očeh ljubljanskega študenta« vrinila neljuba pomota v zvezi s številom prebivalstva mesta Dunaja. Tiskarski škrat je namesto 2,000.000 postavil 5 milijonov.

BREZ TELOVADNICE

Kako bo z zimskimi treningi? Ali moramo biti res zadnji?

Preden začnemo razglabljati o problemu, ki ga pred nas postavlja zimska doba, se moramo vprašati, če moramo biti prav mi študentje vedno in povsod zadnji. Zadnji smo, kadar dele kredite, kadar rešujejo prošnje, in kot vse kaže tudi kadar gre za telovadnice. Čeprav je že dalj časa vadba na prostem neizvedljiva, našemu športnemu odboru še ni uspelo zagotoviti prostorov za zimski trening študentskih ekip.

Vedeti moramo, da prihajajo dijaki s srednjih šol na Univerzo z rednim poukom telesne vzgoje. Vsekakor je potrebno, da bi s telesnovzgojnim delom nadaljevali tudi v študijski dobi na fakulteti. Študij na fakulteti je brez dvoma napornejši od srednješolskega in če težimo za tem, da bi študentu nudili razvedrilo, ki ima poleg tega še zdravstveni cilj, bomo spoznali, da je šport res potreben.

Lahko predpostavimo, da se približno 10 % študentov na naši Univerzi ukvarja s športom. Število športnikov študentov se gibije med 600 in 700. Mar so te številke premajhne, da bi si zaslužili telovadnico za redno vadbo čez zimo? Če primerjamo število telovadečih raznih športnih in telovadnih društev ali pri raznih klubih s to številko, se bomo nehote začudili, da imajo vsi ti svoje telovadnice, igrišča in poleg tega še visoke podpore od države in raznih ustanov, mi pa ne moremo dobiti niti najosnovnejšega.

Morda bo kdo našel vzroke in bo trdil, da študentje nimajo tako nujnih potreb po telovadnici in rekvizitih. Že nekajkrat smo slišali predloge, da bi se lahko študentje vključili v razna telovadna in športna društva. Pred nekaj dnevi se je celo oglasil v našem uredništvu nek navdušen pristaš te ideje. Vsi tisti, ki to predlagajo ne razumejo prav študenta, ki si med tujimi težko najde tovariša, saj je znano, da ponekod o študentih napačno sodijo. Obsojajo jih s »frajerji« in podobnim, kar ne more pozitivno vplivati na športno delo. S to rešitvijo se torej ne moremo strinjati.

Taka telovadnica bi nam prijala, toda v njej ima prostore Triglav film

Prav bi bilo, če še s strani naših klubov osvetlimo vprašanje telovadnic. Vsi pričakujemo od igralcev in tekmovalcev uspeh v prihodnjem letu. Seveda uspeha ne bo, če trening ne bo reden. Torej telovadnico! Uspeh AŠK nas je zelo razveselil. Malokdo si predstavlja koliko je bilo potrebno naporov za tak podvig. Poleg trenutne forme in borbenosti je najvažnejši element znanje, ki ga v največji meri pridobimo prav v zimskih mesecih. AŠK bo dosegel uspehe v zvezni ligi le na ta način, če bo treniral vso zimo. Prav tako tudi sabljači, jiu-jitsu in drugi, kaj bi jih našteval.

Argumentov je torej dovolj! Upamo, da te besede ne bodo bob ob steno, saj je v Ljubljani mnogo telovadnic, ki bi jih študentje lahko uporabili.

Kako začeti?

Ne delajmo brez cilja — AŠO naj bo organ ZŠJ, ki bo upravljal delo športnih organizacij

Ko stopamo v novo študijsko leto, se športniki prav gotovo vprašujemo, kako bo v prihodnje s športom na fakultetah. Vsi vemo, da je naša prva naloga študij, vemo pa tudi, da brez razvedrila ni zdravega življenja. Naloga naše študentske organizacije je tudi pravilna življenjska usmeritev študenta. Če se bodo naši forumi v zadostni meri tega zavedali, bodo dali športu ustrezajoč pomen v svojem delu. In prav bodo storili.

Z delom Akademskega športnega odbora v minulem letu ne moremo biti zadovoljni. Mnogi športni aktivi na naši Univerzi so negodovali. Posebno košarkarji menijo, da so bili prikrajšani v proračunu. Menda bo res, da je bilo klubu, ki sodi med najboljše športne kolektive v državi, posvečeno premalo pažnje. Delo AŠO ni imelo posebnih perspektiv. Dejal bi, da so delali brez programa. Za tistih nekaj prireditev, kar jih je odbor priredil, je bil izdan večji del denarnih sredstev, ki so bila namenjena tej panogi študentskega delovanja. Državno prvenstvo v smučanju, odbojkarsko prvenstvo, študentske igre v St. Moritzu, to so glavne prireditve, s katerimi se lahko postavi lanskoletni športni odbor. Poleg tega so imeli svoja prvenstva tudi strelci in šahisti, katerim pa AŠO ni nudil posebne pomoči.

Kako bo torej letos? Ali bo letošnji športni odbor izpolnil pričakovanja? Pravzaprav ne moremo pričakovati kdo ve kaj. Proračun bo najbrž majhen in žal brez denarja ni športa. Delo AŠO bi bilo najkoristnejše, če bi se oprlo na klube, ki obstajajo na Univerzi. Zdi se, da je politika klubov najenostavnejša in obenem najboljša. Stalen stik z vodstvi posameznih klubov bi omogočil športnemu odboru koordinacijo športnega dela na Univerzi, pa tudi konkretni program prireditev bi bil izvedljiv. Klubi naj bi s pomočjo AŠO vsako leto prirejali medfakultetna prvenstva ali prvenstvo Univerze v svojih panogah. Vsak klub bi moral obvezno izpolniti to nalogo. Gotovo je mlačnost AŠK v tem pogledu, kajti košarkarji niso imeli svojega prvenstva, največja senca, ki pada na uspešno delo naših košarkarjev — akademikov. Če naj izvedemo tudi univerzitetna prvenstva v disciplinah, ki niso zastopane v klubih, jih moramo smatrati le kot propagandna. Torej bomo na pr. smučarsko prvenstvo, če ga bomo priredili, izvedli v Ljubljani ali v okolici, ker bi sicer oškodovali klube, ki so vključeni v delo športnega odbora.

Če bomo sprejeli politiko klubov, potem naj odpadejo športni referenti po fakultetah, ki so bili zadolženi za tako delo v svojem odboru, pa naj jih je zanimalo ali ne. Takega dela ne moremo oceniti drugače kot za kampanjsko in na ta način tudi ne moremo doseči uspeha.

Ena izmed glavnih nalog AŠO bi morala biti tudi trdna povezanost s športniki ostalih univerz v državi. Športna srečanja med ekipami naših študentov so bolj koristna kot pogostna gostovanja v tujini (na pr. smučarji v Švici, Italiji in Avstriji).

Športni odbor naj prične z delom čimprej. Vsak teden je dragocen. Preden bo delo v polnem teku, bo potekel določen čas in študentje naj vedo, da se s prihodom na fakulteto ne zaključi športno udejstvovanje, kot se pogostokrat trdi.

od tu in tam

Kje bodo državna prvenstva

Na sestanku Športnega odbora Jugoslavije so sprejeli predlog Zagreba, da se tam organizira državno študentsko prvenstvo v smučanju in streljanju. Verjetno bo v Zagrebu tudi študentsko prvenstvo v košarki. V Skoplju bodo najbrž organizirali prvenstvo v namiznem tenisu, Beograjčani pa v lahki atletiki. Nasa Univerza bo najbrž priredila odbojkarsko prvenstvo.

Športna prireditev v Ankari

Konec februarja 1954, na dan podpisa ankarskega sporazuma, bo v Ankari velik festival študentov balkanskih držav. Med drugim bo na tem festivalu obširen športni program. Tekmovali bodo v nogometu, košarki in odbojki. Po vsej verjetnosti bodo sodelovale tudi naše ekipe, med njimi najbrž tudi ena ženska.

Povabilo iz Izraela

Od izraelske študentske federacije je prejel Akademski športni odbor Jugoslavije povabilo za gostovanje naše košarkarske reprezentance v njihovi prestolnici. Naša reprezentanca bo odpotovala v Izrael po festivalu v Ankari marca meseca prihodnjega leta, če bodo pogajanja ugodno zaključena.

Atleti v Belgiji

Ob priliki mednarodnega študentskega športnega tedna v Dortmundu so belgijski študentje povabili našo lahkoatletsko ekipo, da bi obiskala Belgijo. Prav tako bi tudi skupina belgijskih atletov obiskala Jugoslavijo.

Nogometaši na Daljni vzhod

Ko je gostovala nogometna reprezentanca študentov iz Japonske v Beogradu, so se naši predstavniki pogajali z gosti o možnostih gostovanja naše nogometne ekipe na Japonskem. Vodstvo japonske ekipe je z veseljem sprejelo ta nas predlog, saj po njihovem mnenju ni ovir za izvedbo te zamisli. Predlagali so, da bi naša nogometna ekipa gostovala na Japonskem oktobra ali novembra naslednjega leta. Ob tej priložnosti bi naše nogometno moštvo odigralo nekaj tekem tudi po drugih deželah Azije: v Izraelu, Indiji, Indoneziji, Siamu, Burmi, Indokini in Hongkongu.

Kako tekmujejo po naših univerzah

Tekmovanja v okviru študentskih organizacij se redno vrše na zagrebški, beograjski in skopski Univerzi. V Zagrebu imajo tekmovanja razdeljena na spomladanski in jesenski del. Letošnja tekmovanja so se pričela 20. okt. v 12 športnih panogah. Letos so uvedli v program tekmovanj tudi sabljanje. Na Trgu republike bodo priredili razstavo plaket in pokalov, ki so jih osvojile študentske ekipe.

V Skoplju imajo prav tako jesenska in spomladanska prvenstva, vendar imajo veliko težav z rekviziti in igrišči.

Tudi na beograjski Univerzi so prvenstva redna, vendar se ne vrše jeseni in spomladi v vseh panogah. Pred nedavnim so imeli univerzitetni turnir v namiznem tenisu, na katerem je sodelovalo 17 ekip!

Nov športni objekt

V Beogradu grade velik veslaški dom, ki naj bi postal center vodnih športov za študente. Dom bo zgrajen maja meseca prihodnjega leta. Poleg doma bodo zgradili tudi plavalni bazen.

Kandidati za prihodnje študentske igre

Generalno zasedanje FISU ni odločilo, kje bodo prihodnje mednarodne študentske igre. Za to prireditev so kandidirali: Brazilija, Egipt, Saar in Španija. Vse kaže, da ima največ možnosti Brazilija, naša delegacija pa je podprla kandidaturo Egipta.

Posredovanje naše delegacije

Naša delegacija je na generalnem zasedanju FISU predlagala, da bi posredovala vstop Turčije in Grčije v FISU. Tudi Akademski športni odbor Jugoslavije meni, da bi bil to velik doprinos naše države na mednarodnem športnem področju. S turško delegacijo, ki je bila v Jugoslaviji, so se naši predstavniki že razgovarjali o tem in tudi Turki tu ne vidijo nobene zapreke.

Na gorah ne sije vedno sonce

O naporih naših gorskih reševalcev

Reševanje ponesrečencev v gorah je videti od daleč veliko bolj romantično kot je v resnici. Mogoče po zaslugi člankov, ki so se od časa do časa pojavili v našem časopisju in opisovali snežne nevihte, grozeče prepade in vrle reševalce, ki v viharjih, podnevi in ponoči rešujejo človeška življenja. Resnica je veliko bolj vsakdanja in kdor je bil kdaj z reševalci na težki akciji, se je hitro otresel vseh iluzij. Gorska reševalna služba pomeni nenadne alarme, dolge pohode s težko reševalno opremo in to v vsakem vremenu. Upognjen hrbet in prepotena srajca sta na reševalnih akcijah prav tako običajna kot zavoj za prvo pomoč.

Večinoma se nahajajo ponesrečenci v težko dostopnih terenih, na policah sredi sten, kjer so obležali. Moderna reševalna oprema obstoji iz jeklenih vrvi, nosil, podobnih ležalnemu stolu, prav tako iz jeklenih cevi, škripcev lesenih bonov za zavijanje in pomožne aparature in je torej težka. Vse skupaj s klini, vponkami in osebno opremo reševalcev predstavlja težak tovor, ki ga je treba na hribih spraviti do mesta nesreče. Šele takrat se začne pravo reševanje, to je spuščanje ponesrečenca iz stene in nato ure in ure trajajoč transport po slabih gorskih poteh v dolino.

V Franciji rešujejo ponesrečence z gora v glavnem gorski vodniki in to za »masten« denar. Naša gorska reševalna služba pa je osnovana na amaterski podlagi. V reševalnih akcijah rešujejo skupaj ljubljanski študentje, delavci iz železarn in drvarji iz Bistrice, ki se menjavajo pri nosilih. Drvarji so starokopitni. Tako je Tone Erjavšek, po domače Jerinček, plezal med težkim reševanjem v steni Planjave kar s starinskimi derezami kramžarji na nogah. Ko je to videl Boris Režek, je v splošni tišini, ki je vladala med plezanjem, presenečen zarjovel: »Jerinček! S kramžarji na nogah in to v XX. stoletju!«

Kakor je sicer delo v stenah pri spravljanju mrtvih in hudo ranjenih resno, vendar potekajo reševalne akcije navadno v vedrem razpoloženju. Zaključek je običajno za mizo v gorski koči, potem, ko je ponesrečenec že na varnem v reševalnem avtomobilu in na poti v bolnišnico. Tega gorskim reševalcem pač

Gorski reševalci se poslužujejo najmodernejših reševalnih naprav

nihče ne more zameriti, posel je težak, zvezan z velikimi telesnimi napori in dostikrat s tveganjem lastnega življenja, kajti v gorah ne sije vedno samo sonce.

Profesor športnik

Angleški športni listi pišejo te dni o nevsakdanjem športniku, ki je doživel sedaj 80. leto starosti. To je George Hackenschmit. Bil je slavni rokoborec, rojen v Rigi, a sedaj stalno živi na Angleškem. Pred 40 leti je bil šestkratni svetovni prvak v rokoborbi, žel je zmago za zmago, ni se ustrašil nobenega nasprotnika. Najdražja mu je zmaga nad Madralijem, ki ga je premagal v rekordnem času 50 sekundah, poleg vsega tega je dosegel tudi nekaj svetovnih rekordov v dviganju uteži.

Ring je zapustil, ko se je na neki tekmi poškodoval. Sam izjavlja, da je dovolj izkoristil svoje mišice in da bo v prihodnje bolj uporabljal glavo. Tako je postal filozof, pisatelj knjig o človeku in profesor na raznih univerzah. V zadnjih letih se ta športni profesor ukvarja s proučevanjem vitalnih sil moškega spola.

Proti rasni diskriminaciji

Južnoafriška vlada je v preteklem letu črtala štipendije številnim študentom medicine — črncem. Zato bodo študenti na Otago Univerzi v Novi Zelandiji pripravili veliko manifestacijo in nekaj prireditev v pomoč svojim kolegom, da bodo ti lahko končali svoje študije na domači Witwatersranski Univerzi.

Profesor športnik

Profesor se še danes počuti silno močnega in trdi, da ga ni strah nobenega nasprotnika. Kljub temu, da tehta 115 kg, je izredno čil in zdrav.

Lahko si mislimo, da je profesor, ki ima za seboj tako pestro športno kariero, zelo priljubljen med študenti. Gotovo se tudi ne motimo, če mislimo, da ima ta profesor razumevanje do študentov, ki se ukvarjajo s športom.

Prvenstvo Univerze v streljanju

Akademska strelska družina priredi v dneh od 13. do 15. novembra 1953 na mestnem strelišču ob Dolenjski cesti prvenstvo Univerze v streljanju z vojaškim orožjem. Študentsko strelsko prvenstvo je že tradicionalno. Na lanskem prvenstvu je sodelovalo čez 100 članov in članic.

Prvenstvo obsega sledeče discipline: vojaška puška: 300 m, 5 strelov; vojaška pištola: 50 m, 10 strelov.

Tekmovanje se bo pričelo v petek in soboto ob 14. uri, v nedeljo pa ob 9. uri dopoldne ob vsakem vremenu.

Študentje in študentke! Udeležite se strelskega tekmovanja v čim večjem številu. Z znanjem streljanja neposredno koristimo tudi državi, poleg tega pa je ta šport tudi lepo razvedrilo. Odbor ASD

ŠAH

LUŠK prvak Slovenije

Kako je LUŠK uspel veliki podvig? Tudi Essen je moral kloniti

V medsebojnih borbah petih najboljših šahovskih klubov Slovenije je uspelo našemu oslabljenemu moštvu, da se vključi v seznam prvakov Slovenije. Borba ni bila lahka, saj je bila na koncu razlika med najboljšim in najslabšim klubom le 3 točke. Najprej smo napravili izlet v Maribor, ki pa se ni ugodno končal. Prvi dan smo proti Železničarju zmagali z rezultatom 5 : 3, drugi dan pa smo nesrečno izgubili z Branikom 3½ : 4½. Začetek ni mnogo obetal. Čakali sta nas 2 hudi borbi z mojstrsko ekipo Krima in upornim Triglavom. Z zadnjim smo, kot je že večletna tradicija, zmagali z rezultatom 5:3. Dan prej pa je ravno tako tradicionalni Triglav potolkel Krim z istim rezultatom. Tako smo imeli 13 in pol točke ter čakali, kako se bodo končala srečanja Mariborčanov s Krimom in Triglavom. To medsebojno obračunavanje je bilo nam še najbolj v prid. Pred odločilno tekmo s Krimom smo imeli kar 1 in pol točke prednosti, Neodločen rezultat ali tesni poraz nam zagotovi prvo mesto! Krim je sklical vso svojo mojstrsko in kandidatno gardo s prvakom Slovenije Germekom in udeležencem letošnjega šampionata FLRJ mojstrom Preinfalkom na čelu. LUŠK je nastopil z dvema mojstrskima kandidatoma in 6 prvokategorniki. Borbe so bile izredno ostre. Po 4 urah igranja ni bila dokončana še nobena partija. Grozila je časovna stiska in Krivec je proti Germeku napravil nekaj slabih potez ter izgubil. Zato pa sta Grosek in Gabrovšek premagala mojstra Preinfalka oz. prof. Gabrovška. Sledil je še poraz Sušnika, medtem ko sta Vrhovec in Stanojević prinesla po pol točke. Z rezultatom 3 : 3 in dvema prekinjenima partijama smo zaključili prvi dan tekmovanja. V nadaljevanju smo eno partijo izgubili, v drugi pa dosegli neodločen rezultat ter kljub tesnemu porazu zasedli prvo mesto in tako tudi prvič v zgodovini naslov slovenskega prvaka.

Teden dni zatem je v Ljubljani gostovala šahovska ekipa Essena iz Nemčije ter odigrala dvoboje z LUŠK in Krimom. Nemci so nudili močan odpor, vendar so morali kloniti z rezultatom 5 in pol : 2 in pol v našo korist, medtem ko je naslednji dan izvlekel Krim komaj 4½ : 3½.

Uspeh LUŠK, ki bo prihodnje leto skupno s Krimom zastopal Slovenijo na moštvenem tekmovanju I. zvezne lige, je vzpodbudil nekatere dobre igralce iz študentskih vrst, da so pristopili k matičnemu društvu. Tako ojačeno moštvo »brez velikih imen«, kot so nas krstili Srbi in Hrvati, upa, da bo prihodnje leto tudi v državni konkurenci pokazalo svojo pravo vrednost. Z. G.

Akademska sabljaška sekcija objavlja

da prireja začetni tečaj v sabljanju za moške in ženske. Pričetek v sredo, 18. nov. Tečaj bo trikrat tedensko: v ponedeljek, sredo in petek od 19. do 20 ure na Taboru v Stekleni dvorani. Prijavite se na treningu ali na informativnem sestanku v ponedeljek 16. novembra ob 19. uri istotam. Odbor.

Ekonomisti so zmagali nad pravniki

Strelci golov so bili: Belcer, Bizovičar in Miklič za ekonomiste ter Jež za pravnike. Sodnik je bil slab

Prejšnji teden sta se na igrišču Slavije sestali nogometni ekipi ekonomistov in pravnikov. Na tekmi se je zbralo precej navdušenih navijačev obeh fakultet. V obeh moštvih je nastopalo nekaj znanih nogometašev Toplak, Belcer, Žižek, Dekleva, Šerbec in drugi.

Igra sama je bila dokaj lepa, saj sta obe moštvi ustvarjali lepe kombinacije po sredini igrišča. Posebno pravniki so v prvem polčasu prikazali lep kolektiven nogomet. Toda sreča jim ni bila naklonjena. Svojo premoč v polju niso mogli izraziti v golih, čeprav se na začudenje vseh v vratih ekonomistov ni pojavil znani vratar Lovčena Lakič Čedo. Po začetni premoči pravnikov so prišli do besede ekonomisti. Toplak, ki je bil daleč najboljši mož na igrišču je odlično preigraval nasprotne igralce in dajal uporabne žoge obema kriloma, ki pa sta bili najslabši del moštva ekonomistov.

Prvi gol je dosegel Miklič, ki je iz bližine ukanil vratarja pravnikov. Kmalu za tem je sodnik prisodil kazenski strel proti pravnikom, katerega je Belcer začuda realiziral. Malo kasneje je Bizovičar dosegel še tretji gol za ekonomiste iz nenevarne situacije. Pravnikom je prinesel edini zgoditek Jež, ki je lepo podano žogo spravil mimo vratarja v mrežo ekonomistov. Tako se je ta zanimiva tekma končala z zmago ekonomske fakultete (3 : 1).

Belcer je tokrat uspešno izvedel enajstmetrovko

Tu bi morali omeniti še nešportni izpad Boecia, ki je pokazal svoje junaštvo s tem, da je izpulil sodniku iz rok zastavico.

MED ŠTUDENTI PO SVETU

Mednarodna organizacija za izmenjavo medicincev pri nas

Večkrat smo že poročali o uspešnem delovanju IAESTE (organizacija za izmenjavo tehnikov) in AIESEC (mednarodno združenje študentov ekonomistov). IFMSA (mednarodna organizacija medicincev) pa ima trenutno še nekatere težave, zaradi katerih je efekt dela razmeroma majhen. Prva težava je ta, da nobena ustanova v državi ne podpira njenega dela tako izdatno kot IAESTE in AIESEC. Organizacija medicincev dobiva minimalno pomoč rektoratov medicinskih visokih šol in univerzitetnih odborov ZSJ. Razen tega tudi medicinskim ustanovam v naši državi ni do večjega števila inozemskih praktikantov, kakor tovarnam. K temu pride še to, da večina medicinskih ustanov v inozemstvu nudi medicincu praktikantu v najboljšem primeru stanovanje in hrano, medtem ko prejemajo praktikanti tovarn tudi plačo za svoje delo.

Vsi ti momenti povzročajo, da je razmeroma nizko število medicincev, ki odhajajo v inozemstvo na prakso, ki je vsaj toliko koristna kot praksa ekonomistov. V letošnjem poletju je odšlo na prakso preko IFMSA komaj 20 medicincev, medtem ko je AIESEC preskrbela okoli 49 praks in IAESTE približno 200 tehničnih praks.

Za izboljšanje položaja turških študentov

V Turčiji že nekaj let skrbno pripravljajo študije o zboljšanju socialno ekonomskega in zdravstvenega stanja študentov. Študije, ki jih vrše, so izražene v treh velikih skupinah:

1. ustanoviti zdravstveni center;
2. ustanoviti menzo, kjer bo cenejša in boljša hrana;
3. študentski sanatorij.

Študentski zdravstveni center je že ustanovljen. Ta izvaja zdravstveno kontrolo vseh študentov. Potujoči zdravniki tudi vodijo kontrolo, kako študenti žive in kje stanujejo. Drug urad bo skrbel za ostala socialna vprašanja. Študenti, ki jedo v menzi, bodo dobili subvencije za plačevanje hrane, če bo cena prekoračila nek določen minimum. Upajo, da bodo v bližnji prihodnosti uspeli organizirati študentsko banko. Tudi sanatorij bodo pričeli kmalu graditi. Imajo že primerno stavbišče in zbranih 450.000 lir.

TIBBIYEL
(Mesečnik društva medicincev Turčije)

Študentje z Malaje na Arktiki

Štirje študenti Malajci, ki študirajo na nekem Collegu v Angliji, so obiskali kraje nad severnim polarnikom. V Kelviku, kjer je najbolj severna šola Evrope, so imeli nekaj zemljepisnih ur za domače učence. Laponci in ostali prebivalci so videli v štirih študentih pravo čudo, ker še niso nikdar srečali človeka iz tropskih krajev. Študenti sami mislijo, da so prvi prebivalci Malaje, ki so kdaj obiskali tako severne dele zemlje.

GLASILO LJUBLJANSKIH STUDENTOV

Urednik: Primož Kozak, študent filozofije.

Naslov uredništva in uprave: Ljubljana, Trg revolucije št. 11-I., telefon 21-571. — Letna naročnina 200 din, polletna 105 din, četrtletna 55 din. — Izhaja vsak drugi četrtek v mesecu. — Tisk Tiskarne »Slovenskega poročevalca«. — Rokopisov ne vračamo. — Naročnino nakazujte na tekoči račun KB 606-T-841.

Članki, objavljeni v listu, lahko zastopajo mnenje, ki ni identično s stališčem Zveze študentov Jugoslavije.

PODJETJE ZA RAZDELJEVANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

ELEKTRO LJUBLJANA OKOLICA

LJUBLJANA, Parmova 33, pošini predal 70, tel. 23-021

prejema električno energijo iz elektrarn elektroenergetskega sistema LRS in jo oddaja potrošnikom v svojem območju preko svojih prenosnih in razdelilnih naprav;

gradi električne naprave za visoko in nizko napetost, instalira, projektira in gradi velike industrijske instalacije in male elektrarne

Obratne pisarne
v Domžalah, Grosupljem, Kočevju, Črnučah in na Vrhniki

DELOVNI KOLEKTIV

Kemične tovarne Domžale

ČESTITA K PRAZNIKU 29. NOVEMBRA VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, DOBAVITELJEM IN VSEM DELOVNIM LJUDEM Z ŽELJO, DA S SKUPNIMI BORBENIMI NAPORI CIMPREJ DOSEŽEMO SVOJE CILJE V SOCIALISTIČNI IZGRADNJI

Delovni kolektiv
KEMIČNE TOVARNE DOMŽALE

DELOVNI KOLEKTIV

trgovskega podjetja
„ROŽCA“
JESENICE

čestita k Dnevu republike delovnemu ljudstvu

Trgovsko podjetje OZZ Dravograd

ČESTITA
VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
K DNEVU REPUBLIKE

Tekstilna tovarna v Ajdovščini
Ajdovščina

IZDELUJE RAZNE
BOMBAŽNE TKANINE

Cene ugodne – zahtevajte ponudbe!

Mlinsko podjetje Domžale

nudi svojim potrošnikom vse vrste mlevskih izdelkov v najboljši kakovosti. Postrežba solidna. Naročila izvršujemo z lastnim prevoznim parkom promptno.

Nudimo Vam ješprenj vseh asortimentov.

Svojim cenjenim odjemalcem se priporočamo!

Cenjenim gostom se priporočajo:

Gostinsko podjetje »UGAR«, Ribnica
Gostinsko podjetje Ribnica
Buffet »Lepovče«, Ribnica

Postrežba solidna! Cene zmerne!

OBRATI PODJETJA

Elektrarna Sava Kranj
IN REMONTNA DELAVNICA

se trudijo po svojih močeh čimveč prispevati
k izgradnji našega socialističnega gospodarstva

Ljudski odbor Mestne občine Jesenice

★

želi ljubljanskim študentom in vsem delovnim ljudem nadaljnih uspehov pri izgradnji socializma

Kartonažna tovarna

LJUBLJANA, Čufarjeva ul. 16

Telefon 20-307, 23-217
Brzojavni naslov: Kartonaža - Ljubljana
Poštni predal 14
Tekoči račun št. 606-T-17 pri Nar. banki, Ljubljana

Proizvaja in prodaja:

Vsakovrstne kartonažne in papirnate izdelke za embalažo in reprodukcijo, kot, zložljive in okrogle škatlice za vso industrijo, lekarniško embalažo, futerale za očala, trde in mehke cevke za tekstilno industrijo itd.

Papirna konfekcija:

Toaletni papir, servieti, parafinirani lončki za med in marmelado, role za blagajne in računske stroje, registratorji, fascikli itd.

Lastna tiskarna
Raznovrstna eksportna embalaža

Tehnično trgovsko podjetje
z elektrotehničnim materialom

„ELEKTROTEHNA“

LJUBLJANA, Parmova ulica 33
Tel. 20-092

Generalno zastopstvo tovarne električnih strojev

„Rade Končar“

ZAGREB

Ves elektrotehnični material domače in inozemske proizvodnje

UVOZ

ADRIAIMPEX

Čestitamo za Dan republike

★

Zastopstvo za Jugoslavijo tovarn avtomobilov General Motors, OM v Brescii in MAN, Nürnberg

Mestna lekarna Jesenice

Vsem študentom Univerze v Ljubljani želimo v tem šolskem letu mnogo uspehov pri študiju

Študentje! Varčujte!

- *za razne ekskurzije*
- *potovanja*
- *smučarski tečaj*
- *za študijske knjige*
- *skripta*
- *za obleko*
- *obutev*

SVOJE PRIHRANKE varno naložite pri

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

KI VAM JIH OBRESTUJE PO 5 DO 6½%

Tovarna baterij, anod in suhih elementov

„ZMAJ“

LJUBLJANA

ŠMARTINSKA CESTA 28

TELEFON 20-714

Vam nudi najkvalitetnejše izdelke domače baterijske industrije po zelo ugodnih cenah. Posebno Vam priporoča svoje Exstra izdelke. Od 1. okt. veljajo cene fco. postaja kupca!

›SORA‹

TOVARNA SPECIALNIH MIZARSKIH IZDELKOV

MEDVODE

prej: OKRAJNO MIZARSKO PODJETJE MEDVODE

IZDELUJE:

radio omarice, ohišja za ure, ohišja in omarice za šivalne stroje in druge fine mizarske izdelke

Posebnost naših izdelkov je specialna politura - Za kvaliteto jamčimo

„Alko“

DESTILERIJA IN TOVARNA LIKERJEV

LJUBLJANA

Frankopanska 9 - Telefon 20-955 21-568

čestita k Prazniku republike 29. novembru 1953

Nudimo

osvežujočo brezalkoholno pijačo Cockta-Cockta; prav tako vse vrste alkoholnih pijač – bela in rdeča vina, desertna vina, odlično slivovko, različne likerje, beli in rdeči Wermouth »Extra Bacchus«

Slovenija-Vino

LJUBLJANA, Frankopanska ulica 11

Telefon 20-218 – 20-171

Uvoz ✡ trgovina na veliko

SLOVENIJA AVTO LJUBLJANA

konsignacijska skladišča

za motorna vozila vseh vrst, rezervne dele za motorna vozila, avto gume, splošni in elektromaterial, avtomobilsko orodje in pribor, dvokolesa in rezervne dele za dvokolesa